

ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ-ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΟΝΟΣ Ε'

ΑΘΗΝΑ, Κυριακή 31 του Θεοετι 1907

ΓΡΑΦΕΙΑ: Δρόμος Οικονομίου αμθ. 4 | ΑΡΙΘ. 254

Μη ζητᾶς σὶά λατινικά πῶς δὴ μιλῆσεις
καλὰ γεωμανικά. Ρώτα τὴ μάνα σὶδ σπίτι,
τὰ παιδιὰ σὶτους δρόμους, τὸν ἀπλοϊκὸ ἄθροπο
σὶδ παζάρι. Κοίταξέ τους σὶδ σὶόμα πῶς μι-
λοῦν κ' ἔτσι γράφε.

ΛΟΥΘΗΡΟΣ

Ὁ καλὸς γραφιάς λέει καινούρια πράματα
μὲ συνηθισμένες λέξεις.

SCHOPENHAUER

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΨΥΧΑΡΗΣ. Ἡ «Ἀρωστη Δούλη» (συνέχεια).
ΕΙΡΗΝΗ Α. ΔΕΝΤΡΙΝΟΥ. Τὸ κρῖμα τῆς μάννας.
ΔΗΜΟΣ ΝΗΣΙΩΤΗΣ. Πέντε μέρες στὴν Πόλη (τέλος).
ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΜΕΛΑ. Ἀποκάλυψη.
ΧΥΔΑΙ ΣΤΗΣ. Ἔργα καὶ ἡμέραι—Ἀρσάκειο.
ΠΕΤΡΟΣ ΦΙΛΙΑΣ. Νησιώτικη ζωὴ—Ἀρρδῶνες.
ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΕΛΤΑΣ. Μαῦσες ἀλλοθίτες—Τὸ Φλόρι.
ΠΟΙΗΜΑΤΑ. Ἐλπίδα Βοντζαλιῶ, Νίκος Καρβούνης,
Ν. Ζαχαρίας.
ΠΑΡΑΙΡΑΦΑΚΙΑ — Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ — ΧΩΡΙΣ
ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΕΒΜΟ.

ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ

Ἄπο χρόνια τώρα, ἔτσι τὸ θυμήθηκα· οὔτε γιὰ
σιτάρι ἔκαμε, οὔτε γιὰ καλαμπόκι εἶταν, οὔτε γιὰ
κουκιὰ, οὔτε γιὰ τίποτες· ὅ,τι κι ἂν ἔσπερνε κανέ-
νας, πήγαινε τοῦ κακοῦ· τίποτες δὲ ριζοβάλαγε σ'
ἐκεῖ τὸ μέρος.

Καὶ φύσηξεν ἀγέρας δυνατός· κι ἔγινε χαλασμός
κόσμου· καὶ γκρεμίστηκαν σπίτια καὶ χάθηκν ἄ-
θρώποι. Κ' ἦρθεν ὕστερα βροχὴ, καὶ ξεχειλίσαν οἱ
ποταμοί, καὶ πνίγηκν οἱ καλύβες, καὶ χάθηκν
πολλὰ ζωντανά. Καὶ σὸν ἔφεξεν ὁ Θεὸς τὴ μέρα,
βγήκεν ὁ ἥλιος, καὶ σκορπίστηκν τὰ σύγνεφα, καὶ
τραβήχτηκν τὰ νερά, καὶ ξαναφάνηκεν ἡ γῆς, ἔ-
τοιμη νὰ δεχτῆ τὸ ἀλέτρι τοῦ καλλιεργητῆ καὶ νὰ
σπαρῆ καὶ ν' ἀποφέρῃ μυριοπλάσια.

Καὶ εἶπεν ὁ Ἄγγελος ὁ ἀγαθός·

«Τὸ ἴδιο καὶ στὰ ἔθνη, σὸν ἔρθῃ ἡ ὥρα καὶ
στεῖρωση ἡ κρίση τους, καὶ δὲν εἶναι γιὰ τὸ τίπο-
τες ἱκανά, ἔρχονται δύσεχτοι καιροί, οἱ ἐξωτερικοὶ
κατατρεγμοί, οἱ ἐμφύλιοι σπαρταγμοὶ καὶ τ' ἀνατρέ-
πουν, καὶ πάνω στὰ ρεῖπια τους στήνεται κόσμος
νέος μὲ κρίση μεστωμένη, μὲ θέληση, ὄλος ζωὴ καὶ
δύναμη, καὶ δρᾶ, καὶ τὰ ἔργα του εἶνε μεγάλα καὶ
ξακουστά.

Καὶ οἱ δικλεχτοὶ ποῦ τὸν ἀκούγαν ἔπεσαν καὶ
τὸν προσκύνησαν κράζοντας, ἄ Ἀλληλοῦζα, ἄλληλοῦζα
ἄλληλοῦζα, Μέγας εἶσαι Κύριε καὶ θαμαστά τὰ ἔρ-
γα σου».

Καὶ ἔακολούθησεν ὁ Ἄγγελος·

«Ἐγὼ εἶμαι ποῦ ὑπῆρξα, ποῦ ὑπάρχω καὶ ποῦ
θὰ ὑπάρχω. Μακάριος ποῦ δίνει ἀκρόαση στὰ λόγια

μου καὶ πράττει σύμφωνα μὲ τὶς ἐρμήνιες μου».

Καὶ εἶπεν·

«Ὑπῆρξεν ἔθνος ποῦ ἀκούσε τὰ ρήματα μου καὶ
βάδισε σύμφωνα μὲ τὶς ἐρμήνιες μου, κ' ἔγινεν ὀνο-
μαστό καὶ πλούτισε καὶ προσέδεψε καὶ κατακυριέψε
τὴ γῆς. Κ' ἦρθαν ἡμέρες πονηρῆς τοῦ περηφανέτη-
κε, κι ἔπραξε τοῦ κεφκλιοῦ του, καὶ παραστράτησε,
καὶ ξέπεσε, κ' ἦρθαν ἄλλα ἔθνη ποῦ τὸ κατάχτη-
σαν καὶ τὸ ὑποδούλωσαν, καὶ ἡ ὑποδούλωσή του εἶ-
ταν τρομερή».

Καὶ εἶπεν·

«Καὶ πάλι πέρασαν καιροί, ποῦ εἶδα τὸ σκλάβο
νὰ πλέκῃ στὸ αἷμα του, τὴν κόρη ν' ἀτιμάζεται
ἀπὸ τὸν τύραννο μπρὸς στὰ μάτια του, τὴ γυναίκα
του νὰ σφάζεται κι ἀκούσα τὸ βογγητό του, καὶ πό-
νεσα στὴ θλίψη του, καὶ τὸν ἐλεφτέρωσα καὶ τοῦδω-
κα μιά γωνιά γῆς γιὰ νὰ κατοικήσῃ ἐλεφτερός καὶ
τούπα.

» Ἀγάπησε τὴ γῆς αὐτὴ ὡσὸν μητέρα σου· καλ-
λιέργησέ την, ἀτρέψέ την καὶ σὺ καὶ τὰ παιδιὰ
σου, κι ὄλη σου ἡ γενιά, καὶ νῆσαι βέβαιος πῶς κ'
ἐκείνη θὰ σ' ἀγαπήσῃ καὶ θὰ σ' ἀνταμείψῃ μὲ χίλια
δύο διαμαντικά, μὲ πλούτη ἀφθονα, ποῦ θὰ σὲ κά-
μουν εὐτυχῆ, καὶ θὰ σοῦ ξαναδώσουν τὴν ἀρχαία δό-
ξα, τὴν ἀρχαία σου τιμὴ καὶ ὑπόληψη».

«Μὰ ὁ σκλαβὸς πάλι, σὸν ἀπόχτησε τὴ λερτερία
του, ξέχασε τὴν προτερινή του ζῆση, τὰ προτερινὰ
του βάσανα καὶ περηφανέτη, καὶ θέλησε νὰ γίνῃ
ψευτοφιλόσοφος, νὰ γίνῃ δικηγόρος, νὰ γίνῃ καλλι-
τέχνης, ψευτοποιητής, ζωγράφος, μουσικός, καὶ μὲ
μιά λέξη τεμπελῆς. Κ' ἔχτισε σκολειά, καὶ πλε-
ρώνει δασκάλους, καὶ περιφρόνησε τὴ γῆς τὴν ἀ-
γαθὴ, καὶ συχαθηκε τὰ πρόβητά του, καὶ ποδοπά-
τησε τὴν ποδιά τοῦ τσαγκαρη, κ' ἔφτυσε τὸ πρόσω-
πο τοῦ σιδερέ, κ' ἔκαψε τὸν ἀργαλειό, κι ἐλεεινο-
λόγησε τὴ γλῶσσα του.

» Κ' ἦρθαν ἡμέρες, ποῦ σὸν ἔθνος ποῦ γινε θέλει
ἐξοδα, ἔχει βασιλιά, ἔχει ὑπουργούς, ἔχει βουλή,
χρειάζεται στρατό καὶ τόσα ἄλλα, ποῦ ὄλα ἔχει ὑ-
ποχρέωση νὰ τὰ συντηρήσῃ ὁ ἴδιος, κι ἐπειδὴς ἀδυ-
νατεῖ, φεύγει καὶ πάει μακριά, πάει στὴν ξενιτεία
νὰ ξαναὑποδουλωθῆ, νὰ χάσῃ τὸν ἀθροπισμό του,
τὴν ὑπόληψή του, τὴν τιμὴ του, τὸ ὅ,τι ἔχει ὄσιο
καὶ ἱερό, κι ἀφίνει τὸ θεῖκό του δῶρο, τὴ γῆ του
τὴν ἀγαθὴ καὶ ρημάζει».

Καὶ οἱ δικλεχτοὶ μὲ μιά φωνή·

«Πῆς μας τὴ σωτηρία του, Ἄγγελέ μας, καὶ
μεῖς θὰ τὸ μακροδιαλαθήσουμε, ποιός ξέρει, ἴσως
καὶ μᾶς ἀκούσῃ καὶ σωθῆ».

Καὶ εἶπε·

«Ἄλλη σωτηρία γιὰ τὴν ὥρα δὲν ὑπάρχει· ἡ
μόνη ποῦ τοῦ μένει εἶναι νὰ συνηθίσῃ τὰ παιδιὰ του
πῶς ν' ἀφίσουν τ' ἀερολογήματα καὶ ν' ἀγαπήσουν

τὴ δουλιὰ, καὶ νὰ τὸ διδάξῃ πῶς καλλιεργεῖται ἡ
γῆς, πῶς βγαίνει τὸ ψωμί, πῶς καὶ ἀπὸ ποῦ γίνε-
ται τὸ τυρί, τὸ βούτυρο, πῶς γίνονται τὰ σκουτιὰ,
κι ὄλα ποῦ χρειάζονται γιὰ τὸν ἄθροπο. Καὶ πρῶ-
τα ἀπ' ὄλα νὰ γκρεμίσῃ τὰ σημερινὰ του σκολειὰ
πέρα πέρα, γιὰ χρόνια πολλά· καὶ νὰ στείλῃ τοὺς
δασκάλους νὰ γίνουν ζευγουλάτηδες, νὰ γίνουν χαλ-
κιᾶδες, νὰ γίνουν ἄθροποι χρήσιμοι, ποῦ νὰ προσφέ-
ρουν στὸ ἔθνος τους, κι ὄγι περᾶσιτα ποῦ κοροῖ-
δεύοντάς το νὰ τοῦ ἀπομαζοῦν τὸ αἷμα του».

Καὶ λαβαίνοντας τόντις προφητικὰ καὶ μεγα-
λόπρεπη ἔψη, μὲ φωνὴ ποῦττεμ' ἡ γῆς καὶ συγκλο-
νιόντουσαν γύρω τὰ βουνά, εἶπε·

«Αὐτὴ εἶναι ἡ μόνη καὶ τελευταία μου συμβου-
λή. Ἄν δὲν ἀκούσῃ καὶ τώρα, ἄλλοῖμόν τοῦ. Θὰ
ἔρθουν ἡμέρες μαῦρες καὶ τρομερές, ἡμέρες πόνου καὶ
στεναγμοῦ, ποῦ θὰ κунηγηθῆ, θὰ γυμνωθῆ, θὰ πο-
δοπατηθῆ, θὰ πεινάσῃ, θὰ γίνῃ τὸ σκούπιδο τῶ
λαῶν τῆς οἰκουμένης, καὶ θὰ μετανοήτῃ καὶ θὰ μ'
ἐπικαλεσθῆ καὶ θὰ κλάψῃ τότες πικρά, μὰ κανεὶς
δὲ θὰ συγκινηθῆ στὰ δακρυὰ του, κανεὶς δὲ θὰ συμ-
πονέσῃ στὴ θλίψη του».

Καὶ ταῦτα λέγοντας ἐξαρανίστηκε.

Οἱ δὲ διαλεχτοὶ ποῦχαν τὴν τιμὴ νὰ τὸν ἀ-
κούσουν, ἔπεσαν καταγῆς καὶ προσκυνώντας τὸν ἔ-
κραζαν·

«Ἄγιος, ἄγιος, ἄγιος, Κύριος Σαβαώθ, ποῦ κα-
τοικεῖς σὶτους οὐρανοὺς καὶ προλέγεις τὰ τρομερά».

Guergueh 28/3/907.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΜΕΛΑ

ΧΥΝΟΠΩΡΙΝΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Καὶ θέλεις με καὶ μὲ ποδεῖς...

Κι' ἀντίς τὴν ὄψη χαρωπὴ ὁ πόθος νὰ σοῦ πλάσῃ,
σοῦ φέρνει μαῦρα δάκρυα καὶ μοῦ γολιᾶς τὸ ἔρω.
Ἐρριῖε μάτι θλιβερό στὴ ρύτη ποῦ πεθαίνει,
εἶδες θολὸ τὸν οὐρανὸ καὶ τοῦ Βαρᾶ τ' ἀγέρι,
ὅπου τὸ βῆμα ἔστυρες μὲ μαχραμένα φύλλα
σοῦ στόλισε τὸ δρόμο σου· φωνὴ πικρανοῖάρα
στὸ δίδυ σου ψιθύρισε πονετικό τραγοῦδι
καὶ μοῦ συνέειπες· γιὰτί ; σὸν τί κικὸ νὰ σοῦπε
ἡ φύση ποῦ μακραίνεται, ἡ φύση ποῦ γλωμιάζει ;

Κ' ἡ φύση ποῦ μακραίνεται κ' ἡ φύση ποῦ γλωμιάζει
σοῦπε, ἐλπίδα μου γλωμῆ, πῶς τὴ ζωὴ μου μοιάζει
κι ἀντοιχίλα πένθιμη σοῦ πέρασε τὸ σῶμα.

Καὶ γὼ ποῦ μέσα σ' ὄλα αὐτὰ ξινοῖγω μαῦρη ἀλήθεια,
ἐγὼ ποῦ ἐθεμελιώσα τὴ νύκτῃ μου γιὰ σένα—
ἄλλο ἔδ βρήκω νὰ σοῦ πῶ ἀπὸνα μωροῦδι
ποῦ κλείνει μέσα του κακὸ καὶ ἀπελπισιὰ καὶ μῆμα :
Ἄλλο·μονο στὸν ποδο σου καὶ στὸν ἰσὸ μου κρῖμα.

ΕΛΠΙΔΑ Δ. ΒΟΝΤΖΑΛΙΑΗ

Ὁ Παλαμας γιὰ τοὺς Πολίτες εἶναι ὁ Ποιητής. Ἔτσι τονεῖ λένε. Ἐμεῖς ἐδῶ ἀκόμα τονεῖ συζητοῦμε. Ἴσως γιὰτί εἴμαστε φιλολογικώτεροι ἀπὸ τοὺς Πολίτες. Ἴσως καὶ γιὰτί, ὄντας μεγάλοι καὶ τρανοί, τρέμουμε νὰ ἀγνωρίσουμε ἄλλους γιὰ μεγαλύτερό μας Pro domo sua, πού λέγανε κ' οἱ Λατῖνοι. Ὁ καθένας γιὰ τὸ φτωχοκαλύβι του.

*

Τὸ Φυτίλη δὲν τὸν εἶδα στὴ συντροφιά τοῦ Φωτιάδη. Τὸν εἶδα μοναχό του, κάτου στὸ Γαλατᾶ, καὶ τὸ καταχάρηκα. Ἄν ἔφρευα ἀπὸ τὴν Πόλη, δίχως νὰ δῶ τὸ Φυτίλη (καὶ κιντύνεψα νὰν τὸ πάθω αὐτό), θὰ ζημιωνόμουν σημαντικά. Διαβολάθρωπος καὶ ἀνοιχτόκρηδος, ὅσο παίρνει. Μὲ τὴ δευτέρη κουβέντα μιλοῦσαμε ἀνοιχτὰ πιά, σὰ νὰ γνωρίζομαστε χρόνια. Γιωματός φωτιά κ' ἐνέργεια. Διευτύνει δὲν ξέρω κ' ἐγὼ πότες μεγάλες ἐπιχειρήσεις κ' εἶναι δημοτικώτατος στὴν Πόλη. Γι' αὐτὸ καὶ τονεῖ βρίζουνε λυσασμένα οἱ φημερίδες. Τονεῖ βρίζουνε γιὰ νὰ πουλάνε περσότερα φύλλα. Καὶ τοῦ τὸ λένε. Καὶ γελάει ὁ Φυτίλης.

— Κακμένε Φυτίλη, θὰ σὲ βρῖσουμε αὔριο.

— Τὸ ξέρω. Ἔχει πέσει πάλε ἡ κυκλοφορία σας. Βρίστε με λοιπὸ, μὰ νὰ μὲ βρῖστετε ἔξυπνα. Ἄθετε μάλιστα, ἐλάτε νὰ σὰς ὑπαγορέψω ὁ ἴδιος τίς βρῖσιές!

Δὲν πιστεύω νᾶχει ξευτελίσει ἄλλος τόσο τοὺς ὕβριστάδες του. Στὸ ξενοδοχεῖο πού φγαμε τὸ μεσημέρι, μοῦ σύστησε ἕναν κύριο.

— Νὰ, τοῦ λόγου του ἀπὸ δῶ ἔχει γράψει τὴν ὕβριστικώτερη σάτυρα ἐναντίου μου!

Καὶ γελοῦσε καὶ χωρᾶτευε μαζί του. Στύλος δυνατός τῆς Δημοτικῆς καὶ ὁ Φυτίλης. Δουλεύει καὶ μὲ τὴν πέννα καὶ μὲ τὴ γλώσσα. Κρίμα μοναχὰ πού μερικὲς ἀσύναντες διαφωνίες (ἰδιογραφικὲς ἰδιοτροπίες τὸ περσότερο) τὴν κρατάνε κάπως μακριὰ ἀπὸ τὸ Φωτιάδη, ἐνῶ πρέπει νὰ βρῖσκεται πλάι του. Ἀνάγκη νὰ τὴν κάνει καὶ αὐτὴ τὴ θυσία ὁ μεγαλόκαρδος ὁ Φυτίλης. Ἀνάγκη νὰ ὑποταχθεῖ στους περσότερους. Ὅπως καὶ σὲ ἄλλα, ἔτσι καὶ στὸ ζήτημα αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ μοιάσει ἡ Πόλη μὲ τὴν Ἀθήνα. Καπετανάτα δὲν τῆς χρειάζονται. Ἄς τὰ χαίρομαστε ἐμεῖς ἐδῶ οἱ ρέμπελοι τὰ καπετανάτα μας.

*

Δημοτικίστρες δὲ γνωρίσα στὴν Πόλη, ἐξίν ἀπὸ

τίς κυράδες τοῦ Φωτιάδη, τοῦ Σιώτη καὶ τοῦ Πανταζῆ. Εἶναι καὶ ἄλλες, μοῦ εἶπανε, μὰ δὲν ἔτυχε νὰν τίς γνωρίσω καὶ νὰ μιλήσω μαζί τους. Ἡ ἀρχοντιά τους κ' ἡ καλοσύνη τους μοναδικὴ καὶ ἀφοσιωμένες στὸ ζήτημα. Κάνουν καὶ αὐτὲς τὴν προπαγαντοῦλα τους στους γυναικειοὺς κύκλους. Ἡ κ Πανταζῆ μάλιστα μὰς ἐτοιμαζε καὶ μιὰ πρωτότυπη παιδαγωγικὴ μελέτη πού θὰν τὴν τυπώσει στὸ «Νουμᾶ».

— Ἄξιες γυναῖκες νᾶχουν τέτιους διαλεχτοὺς ἄντρες!

Νὰ σημειώσω καὶ αὐτὸ ποῦρχεται τώρα στὴν ἄκρη τῆς πένας μου. Ὁ Πανταζῆς γινώρισε τὴ γυναῖκα του πρῶτα γιὰ δημοτικίστρα κ' ὕστερα τὴν ἀγάπησε καὶ τὴν πῆρε. Καὶ ὁ Φωτιάδης, τὴ μεγαλύτερη κόρη του τὴν ἔδωκε σὲ δημοτικίστη, τὸν Ἀλέξ. Παπα, τὸ γιαντρά. Ἡ Πόλη λοιπὸ θᾶχει καὶ τούτη τὴν τιμὴ, πὼς γενήκανε σ' αὐτὴ οἱ πρῶτοι γάμοι μὲ προξενήτρα τὴν Ἰδέα.

*

— Ἐγραψες τόσα καὶ γιὰ τὴν Πόλη τίποτα δὲ μὰς εἶπες.

Τὴν παρατήρηση τοῦ φίλου μου τὴ βρῖσκω σωστή. Δὲν εἶπα τίποτα καὶ οὔτε θὰ πῶ, γιὰτί δὲν ξέρω τί νὰ πῶ. Περιγραφές τῆς ἔχουνε δημοσιευτεῖ ἀπειρες, πού καταναται, διαβάζοντας κανεὶς μερικὲς ἀπὸ αὐτές, νὰ ξερεῖ τὴν Πόλη πρὶν ἀκόμα τὴ δεῖ. Κ' ἔπειτα σὲ κάθε δρασκελιὰ τόπο ἀλλάζει τόσο ἡ ζουγαριά καὶ τόσο ἡ ζωὴ, πού πρέπει νὰ μείνει κανεὶς ἕνα χρόνο, μελετώντας τὴ ζωὴ τῆς ἀδιάκοπα, γιὰ νὰ μπορέσει νὰ μὴ γράψει χοντροφευτιές, μιλώντας γι' αὐτὴ.

Ἐγὼ ἔγραψα μοναχὰ ὅ,τι βαθύτερα μὲ συγκίνησε καὶ δὲ ντράπηκα νὰ τὸ μιλώγῃω στὸν ἑαυτό μου, ὅταν τὸ βαπόρι σαλπάρησε, πὼς δὲν εἶδα τὴν Πόλη. Πέντε μέρες δὲν προφταίνει κανεὶς νὰ καλοδεῖ οὔτε τὸ Μενίδι. Ὅσοι δὲ ζήσανε καιρὸ στὴν Πόλη καὶ σὰς λένε πὼς τὴ γνωρίσανε, σὰς γελοῦν.

... Τὸ βαπόρι σαλπάρησε, ἕνα μικρὸ ρυμουλκὶ δέθηκε στὴν πλώρη του καὶ ξεκινήσαμε ἀργὰ καὶ καμκρωτὰ. Εἶτανε σούρουπο, ἡ ὥρα πού μὲ κάνει πάντα νὰ καλοτυχίζω, μαζί μὲ τὸν Κορφιᾶτη ποιητὴ, «τοὺς νεκροὺς πού λησμονοῦνε τὴν πίκρια τῆς ζωῆς». Ἡ καρδιά μου εἶτανε βουρκωμένη ἄγαπημένες συντροφίες ἄφωνα, πού ἴσως δὲν τίς ξαναδῶ, καὶ ἀγαπημένες συντροφίες ξεκινούσα νᾶντρωμῶ-

σω, πού μὲ λαχταρούτανε. Τὰ μάτια μου δὲν τὰ ξεκολνοῦσα ἀπὸ τοὺς μινκρέδες τῆς Ἀγίας Σοφίᾶς πού σὰ γιγνάνειοι ἤσκειοι ζουγαριζόντουσαν ὁμορφα καὶ φανταχτερὰ στὴ θάλαθα κείνης τῆς ὥρας. Τὴν ἔβλεπα καὶ θυμόμουνα τὸμορφο σονέττο τοῦ Πανταζῆ (Κώστα Γαζῖα) στὴν Ἀγία Σοφίᾶ καὶ σιγῶλεγα τὸν τελευταῖο στίχο του,

νὰ σὲ χαλάσει πιά ὁ καιρὸς καὶ μεῖς νὰ δοῦμε ἀγῶρια

κ' ἐπλαθα μὲ τὸ νοῦ μου μεγάλους καὶ σκληροὺς χαλασμούς. Ταξιδεύουμε στὸ μεγάλο ρέμα καὶ ζυγώνουμε στὸ Σκραῖ μπουρνῶ, ὅταν τρακκίνομε πάνου σ' ἕνα καίκι. Εἶδαμε τὸ καίκι, μὲ φηγωμένη τὴν πρῆμη, νὰ παρασκίρνεταί ἀπ' τὸ ὁμητικὸ ρέμα καὶ ἀκούσαμε τοὺς τρεῖς δυστυχημένους πού βρισκόντουσαν μὲσ καὶ φωναζόν ἀπελιπισμένα.

— Ἐλα, βαπόρι, νὰ μὰς σώσεις! Ἐλα! . . .

Κ' εἶδαμε σὲ λίγο νᾶνοίγει ἡ θάλασσα καὶ νὰ καταπίνει καίκι καὶ ἀθρώπους. Καὶ μεῖς τραβούσαμε τὸ δρόμο μας.

Ὅταν ὕστερ' ἀπὸ λίγο καθίσαμε στὴν πρῆμη νὰ φάμε, σὰν καλοὶ νοικοκυραῖοι, καὶ ρωτήσαμε τὸν καπετάνιο γιὰτί δὲν τρέξαμε νὰ σώσουμε τὸ καίκι, ἀκούσαμε ἀπὸ τὸ στόμα του τὰ σκληρὰ μὰ δίκια λόγια.

— Καὶ μοναχὰ νὰ σταματούσαμε πάνου στὸ ρέμα, θὰ πνιγόνουμε καὶ μεῖς. Τρεῖς εἶταν αὐτοὶ καὶ μεῖς εἴμαστε διακόσιοι καὶ πάνου . . .

Τὰ λόγια τοῦ καπετάνιου τὰ συνταίριασα μὲ τὸν ἄγωνα μας καὶ τὰ βρῆκα σωστά. Τί καὶ ἄθυιαστοῦνε τρεῖς καὶ χίλιοι τρεῖς ἀθῶποι, τί καὶ ἄχαλασε ἕνα χτίριο, ἄς λέγεται ἀκόμα Παρθενώνας ἢ Ἀγία Σοφίᾶ, ὅταν εἶναι νὰ σωθοῦν οἱ πολλοί, ὅταν εἶναι νὰ σωθεῖ ἀλάκκαιο τὸ ἔθνος;

Καὶ ξαναεἶπα τὴν εὐκὴ τοῦ ποιητῆ, κοιτάζοντας τελευταῖα κατὰ τὴν Ἀγία Σοφίᾶ, πού σθηνότανε στὸ διασπῆμα,

νὰ σὲ χαλάσει πιά ὁ καιρὸς καὶ μεῖς νὰ δοῦμε ἀγῶρια!

ΔΗΜΟΣ ΝΗΣΙΩΤΗΣ

NEA BIBLIA

ΤΟΥ ΙΔΑ : «Μαρτύρων καὶ Ἡρώων κίμα.» Δρ. 2.

ΤΗΣ κ. ΕΙΡΗΝΗΣ ΔΕΝΤΡΙΝΟΥ : «Ἀπὸ τὸν κόσμον τοῦ σαλονίου καὶ οἱ δύο θάνατοι.» Δρ. 3. Πουλιοῦνται στὰ γραφεῖα τοῦ «Νουμᾶ».

νᾶντικρῶση κενίνα θέαμα πού νὰ θυμίζη τουλάχιστο τὸν τόπο τὸ μαγεφτικό. Ἐτυχε ἴσια ἴσια, τώρα πού γυρίσανε ἀπὸ τὴν ἐξοχὴ, μιὰ μέρα, ὕστερις ἀπὸ τὸ φαγί, στὴν κάμερή της, προτοῦ κλεισθῇ ὁ Ἀντρέας γιὰ τὸν ὕπνο τὸ παραθυρὸ τῆς ἢ πιὸ σωστὰ τὸ φεγγίτη πού ἀνοίγει στὴ μέση τῆς γυρτῆς στεγασιάς, ἔτυχε ἡ Κατινούλα μιὰ στιγματῖσα νᾶκουμπήση, νὰ παρῆ λίγο ἀέρα, ὅπως καὶ στὸ Χαμονοκόρφι. Τὴ ραξε ὄξω. Μπροστὰ τῆς, ντουβάρια καὶ ντιυβάρια, κεραμιδία, τσιγκίνιες, στέγες, μὲ καπνοδόχες, μπουριά πλῆθος, φουγάρι καὶ ἀνεμούρια. Βεβαία πὼς τέτοια θέα δὲ σοῦ γαργάλιζε τὴ φαντασί. Μὰ ἡ ποίησή της, ἡ ποίηση πού ἀπὸ τὴν Μπρετάνια τῆς τῆ βαστοῦσε, πῆρε δρόμο ἀμέσως. Ἀπὸ πάνω τῆς ἀσύμφωνος ὁ οὐρανὸς τὸ φεγγάρι γιωματό ἢ ἀβλή πού εἶτανε μεγαλοῦτσικη τοῦς χώριζε κάμποσο διάστημα καὶ ἀπὸ τοὺς γειτόνους ἢ σὰ θέλεις ἀπὸ τὸ Παρίσι τὸ ἴδιο, παρατραβηγμένο, ἀθόρυβο, σιγνὸ σὰν πού ἐμοιάζε τὸ μέρος, κ' ἔτσι ἀπὸ μακριὰ θεωροῦσε ἡ Κατινούλα τᾶνκμμένα φώσια τῶ σπιτιῶνε καὶ κάτω κάτω ἄζαφρα κατὶ φώσια κόκκινα, πράσινα, διαμαντίνια ἢ ἀτμοσφαῖρα ὄλη περρυμένη ἀπὸ τοὺς λαμπόθλους μενξιδες τῆς φεγγαριάς. Τόσο τῆς ἔφραζε καὶ φώναζε βιαστικά, χαρούμενα

τοῦ Ἀντρέα. σὰν τὸ παιδί πού ἀνακαλύψε τίποτις σημαντικὸ.

— «Κύριε, Κύριε, δὲν ἔρχεστε νὰ μοῦ πῆτε; Μήπως ἔτσι δὲν εἶναι κ' ἡ Βενετιά;»

Ταραχτήκε ὁ Ἀντρέας. Καὶ γέλασε. Ἀπὸ τότες ὅμως θέλησε ἡ Κατινούλα καθε βραδι νὰ μὴν τῆς σφαλνᾶ τὸ φεγγίτη ὡς πού βίξη μιὰ ματιὰ ὄξω καὶ τῆς τὰ ζηγήση. Τὸς ἔκοψε τὴ συνήθεια ἡ φλόγωση τοῦ Ἀντρέα. Τὴν τετάρτη, δελεχτῶ, ἀφοῦ πιά γενήκανε καλὰ κ' οἱ δύο τους, ξαναρχίσανε, ἀκόμη καὶ σὰν ἔβρεχε, γιὰτί βρέχει κάμποσο καὶ στὴ Βενετιά. Ὁ τρίτος ὁ γιαντρός, ὁ κ. Καρλιέρης, ἦρθε λοιπὸν τίς δεκαεφτά μὲ τὴν ὥρα του, μὰ περισσότερο γιὰ τὸν Ἀντρέα παρὰ γιὰ τὴν Κατινούλα, πού δὲν τὰ πῆγαινε ἄχαμνὰ, μόνι πού τίς δεκαεννιά ἐννοίωσε πολὺ κυρασμένη ὡς τίς τρεῖς τᾶπόγεμα κ' ἔτσι τὸ παθῖαις συχνοῦτσικα: τί: εἴλοσι, λίγο πόνου στὴ φύσκα καὶ λιγάκι κίμα. Τίς εἴκοσι ξαναῆρθε καὶ ὁ κ. Καρλιέρης, νὰ καλοδῆ τὴν Κατινούλα. Στὸ μεταξῦ, δὲ χασομέησε ὁ Ἀντρέας: ἀβῶστος ἦ ὄχι, τὸ σκοπὸ του. Ζήτησε ἀπάνωτὰ τοῦ φαρμακοπώλη νὰ τοῦ φροντίσι, δυο ἀναλυτες, ἀφοῦ διάλεξε ὁ ἴδιος γιὰ τὴν πρώτη μιὰ μέρα πού πονοῦσε ἡ φύσκα καὶ γιὰ τὴ δεύτερη μιὰ πού δὲν πονοῦσε. Ταποτέλεσμα

βγήκε ἀπαράλλαχτα καθὼς τὸ πρόσμενε: ἡ πρώτη ἀνάλυση φηνέρωνε λεφκαδι, αἰμκτινες καὶ λεφκόκυτα ἢ δέφτε, τῆ τίποτις. Ἀπόδειξη τρανὴ πὼς τᾶφερνε ἡ φύσκα, ὄχι τὸ νεφρὸ τῆς, γιὰτί στὸ νεφρὸ πάντα ὁ νεῦς του, κ' ἡ τρομάρα του πάντα τὸ νεφρὸ. Μὲ τὴ δοκιμὴ πού ἔκαμε, μπόρεσε καὶ ὠδήγησε τὸ γιαντρός, τοῦ ἐφκόλυσε κάπως καὶ τὴ διάγνωση καὶ τὸ θεράπεμα, ἐπειδὴ τὸβλεπε πὼς γιὰ τὴ φύσκα δὲν ζεταζάνε καὶ δὲ λέγανε θετικά. Ὁ κ. Καρλιέρης πολὺ δὲν τρούαξε μὲ τὴν κατάσταση τοῦ πλεμονίου, δὲν ἔδωπε καὶ μεγάλη σημασία στὸ πλεμόνι. Ἀλήθεια πού ὁ ἴδιος γερὸς γερὸς δὲν ἐμοιάζε. Νέος ἄθρωπος τριαντα τριῶ τριαντα πέντε χρονῶ, ντυμένος τῆς μόδης, παστρικός, τσίλικος, μ' ἕνα σιδερωμένο ἄσπρο ψιλὸ παννικὶ πού σὰ γραμμίτσα τοῦ ζουγαριζέ γύρο γύρο τᾶνοίγεμα τοῦ γελεκιῦ του: ξαθῶμαλλος, μὲ τὴ χωρίστρα του στὸ πλαγι, μὲ τὰ ξαθῶ χτενισμένα γεννηκία του. Ἡ φωνὴ του σιγανή, χαμηλὴ, ὁμαλή: κηταλαβινες πὼς νὰ μιλοῦσε λιγνικὶ πιὸ δυνατὰ θᾶβλεχε ἀμέσως Ἄφῶς: κατι θὰ ἤξερε ἀπὸ πλεμόνια, φῶματα καὶ τέτοια: θᾶπαιρνε καὶ κάμποσα γιαντρικά. Παράγγειλε λοιπὸν καὶ τῆς Κατινούλας. Ἡ γιαντρική της τῆς μόδας ὅπως κ' ἡ φορεσιά της. Νὰ τρώη, νὰ κοιμᾶται, νὰ βοηθῆται

ΑΠΕΛΠΙΣΙΑ

(Τούρκικο έρωτικό τραγούδι.)

Στό πέλαο τογάπης πλέοντας
μακριά απ' τ'α δικά σου μάτια
δγκωνοιται σάν κύματα
απ' τούς πολλούς μου σιναγμούς
τά μάβρα δάκρυά μου.

Και σ'το μεγάλο πόνο μου
τό κοιρομένο μου κεφάλι
μιάζει
μοδρανό σκοτεινιασμένο
πού τ'α σύγγεφ' άπλωθήκαν.

Και τ'α μαλλιά μου
πούτανε καυχούσα
άσπρισαν
κι όλο θρηνώ δ δύστυχος
μέσ' στήν άπελπισιά μου
σάν τ'ο θεριό τ'η νύχτα.

'Αχ, είχα μιά φορά και γώ
σ'την έρημη καρδιά μου
χουσή και όμορφη έλλίδα·
μά τωρα χάθηκε κι άφιή
και μούμεινε μονάχα
τ'ης μύβρης τ'ης άπελπισιάς
τό σιχαμένο φίντασμα.

Και ζητάω από τότες τό τοιμπούσι τό τρανό
και μέ τρέλα τό ζουφάω
τό ποιήρι μέ ποιότι
και μού φαίνεται γλυκό
σάν τό κόκκινό σου χέλι.

Μά σ'τα βύθη τό σιραγγίζω
μνήσκει όμως κ'ι σημάδι
τ'ης χαμένης μου αγάπης
—τό κατασίλαμα
τ'ης άπελπισιάς τ'ης μύβρης!

Από τό 'Αγγλικό
του Maurice Davies

N. A. ZACHARIAS

ΤΟ ΚΡΙΜΑ ΤΗΣ ΜΑΝΝΑΣ

Στή γωνιά τ'ης μοναχ'ης κάμαρας τού φτωχικού σπιτιού, πού μεταχειρίζονταν για μ'κγεριό, κρεβατοκάμαρα κι αποθήκη, εΐτανε αναμμένη με χοντρά κούτσουρα μιά στιά μεγάλη, πού φώτιζε με γαλόπρηπη τό ρυτιδωμένο πρόσωπο τού γέρου με τ' άσπρα μαλλιά και τ'α κάτασπρα γένια, πού καθισμένος κεί κοντά, για ν'α ζεσταίνεται, με άκουμπισμένους τούς άγκώνας σ'τα γόνατα και σ'τό χέρι σ'τηριγμένο τό κεφάλι, άφηνε τό βλέμμα του ν'α πλανιέται από τό φεγγαβόλημα τ'ης στίας σ'τη μορφή τ'ης μοναχ'ης θυγατέρας του, ν'ας είκοσιδύο χρονώ, πού αύτή τ'η στιγμή καθισμένη σ'τη γ'ης έσυγύριζε λινάρι κάνοντάς το τουλούπες.

Κανείς δέ μιλούσε και μοναχός θόρυβος τό τριζοβόλημα τ'ης στίας κ' η βοή τού άνέμου. Νυχτιά χειμωνιάτικη.

'Ο γέρος άρχισε πρώτος τ'ην διμιλία.

— Λοιπόν, 'Αγγέλω, είσαι άποφασισμένη ν'α με ντροπιάσης;

Κανείς δέν άπάντησε άμέσως· άφησε ν'α περάση ένα δευτερόλεπτο.

— Πατέρα μου, άφού δέ θέλεις ν'α γίνη με τό καλό, τί ν'α κάμω;

— Τί ν'α κάμης; και τ'α μάτια τού γέρου πήραν τ'η φλόγα τ'ης νιότης· βρίσκεις λοιπόν καλύτερα από τό γέρο σου πατέρα, από τ'α χέρια πού σε νανουρίσανε, ν'α προτιμήσης τόν πρώτο, πού άπάντησες κ' ηξερε με τ'α λόγια του ν'α σε πλανήση; 'Εναν παλιο.....

— Πατέρα μη βρίζεις εκείνον και μην άδικοβάνεις τό παιδί σου· όπως αγάπησες τ'η μάμμα μου, αγαπήσασ και γώ, και η εκείνον, η μ' έχασες.

— Δυστυχισμένη!

— Δυστυχισμένη, γιατί τό θέλεις, πατέρα. 'Ελαττώματα δέν έχει, ούτε κακίες, όλοι λένε πως είναι παιδί φρόνιμο και γνωστικό, γιατί λοιπόν δέ θέλεις ν'α τόν κάμης παιδί σου; Για μιά σου άντιπαθεια με θυσιάζεις. Δέν είναι σωστό, πατέρα, ούτε δικίο, αν έζούσε η μάμμα μου, δ' 'Αλέξης...

Μά δέν τ'ην άφησε ν'α τελειώση. Σηκώθηκε, πήγε κοντά τ'ης κι άγγίζοντάς τη σ'την ώμο:

— 'Αφησε τ'ην δουλειά, κάτσε κεί κι άκουσέ με! πρόσταζε.

Σ' αυτ'α τ'α λόγια ξανακάθησε κ' έβαλε τό χέρι

σ'τό μέτωπό του, σάν άθελε ν'α διώξη κάποια σκέψη και με τρεμάμενη φωνή, άφού άναστήναζε, είπε σιγά σιγά μουρμουρίζοντας:

— 'Ηρθε η ώρα.

Ξανασώπασε κ' έπειτα πρόσεσε:

— 'Ηρθε η στιγμή, πού πρέπει ν'α σου πώ δ,τι νόμιζα, πού θ'απαιρνα μαζί μου σ'τόν τάφο και ποτέ δέ θ'α τό μαθαίνεις, αν δέν έβγαίναν από τό στόμα σου τ'α λόγια, πού μούπες, κι αν είχες πάρει τ'ην άπόφαση, πού πήρες.

Κείνη δέν καθονταν· στέκονταν όρθή, σ'τηριγμένη σ'τόν τοίχο με χαμηλωμένα τ'α μάτια, νοιώθοντας [πού η στιγμή εκείνη η έπίσημη θάποφασίζε τ'ην τύχη τ'ης.

Κι δ γέρος έλεγε:

— 'Απ' όλο τό χωριό θ'αχης άκουστά τ'ην αγάπη πούχα τ'ης μάmmas σου. 'Οχι μονάχα ποτέ δέν τ'ην κακόκαμα, άλλ' ούτε δέ θυμούμαι ν'α τ'ης έχω άσκημομιλήσει. Μαζί μοιράζαμε χάρες και πόρους, έγνοιες και φροντίδες. Τ'α πρώτα παιδιά μας, πού μας τάφαγε όλα η μαύρη γ'ης, μαζί τ'α καναρούσαμε, μαζί σιμά σ'τό κρεβατάκι τούς ελάκαιρες νύχτες άγρυπνούσαμε, οι δύο μας τ'α σαβανώσαμε και μοναχοί μας κατόπι έσιμίγαμε τ'α δάκρυά μας. Θξ-σουνα τεσσάρων χρονώ σύ, μοναχό άπομεινάρι σ'τα γερατειά μας, μοναχ'η περηγοριά σ'τα χαροκαημένα στήθια μας, όταν ένα βραδι—εΐταν καλοκαίρι και τότες τις περισσότερες βραδιές δέν έρχομένεχ σπ'τι, άλλ'α κοιμώμωνα κάτω σ'την κατοικιά, για φύλαξη τών χωραφιών—άκουστήκα σάν άνήμπορος και τό κίνησα ν'αρθω σπ'τι, για ν'α μου συγνώση η μάμμα σου κανένα ζεστό. 'Εκείνη δέ με περίμενε. Εΐτανε σκοτεινή βραδειά, μά τ'α μάτια μου συνηθισμένα σ'τό σκοτάδι, σιμώνοντας σπ'τι ζάνοιζαν έναν άνθρωπο σ'τό πρώτο σκαλί τ'ης πόρτας. Στ'ιμάτσησα, τί ζητούσε ένας ξένος σπ'τι μου τέτοιαν ώρα; 'Εκαμε λίγα βήματα πρós τό μέρος μου, και ξεχωρίζοντας έναν άνθρωπο σ'το διαβα του, πηδάει σ'τόν κ'ηπο, δρασκελίζει τό βράχο και φεύγει σάν άστραπή. Μαύρη ύποψία ηρθε τότες ν'α ταραξή τό νού μου· ν'α τόν κυνηγήσω ούτε ν'α τό συλλογιστώ, μ' είχε πολύ προσπεράσει κ' έτσι μπήνα σπ'τι μας με τ'η λύσσα σ'την καρδιά.

'Η μάμμα σου εΐτανε σ'τό σκοτεινό μέρος τ'ης κάμαρας και δέν μπόρεσα ν'α διακρίνω, αν η μορφή τ'ης εΐτανε άτάραχη.

σάν τύχη με όρεχτικά, ν'α πασαλείβεται, ν'α τριβε ται με ιδώδιο τό στήθος, τό λαιμό, μά τό κυριώτερο, ν'α μην κουράζεται ποτέ, ν'α ξαπλώνεται όλο τ'απόγεμα και ν'α βραχαιέθη.

Τους άρεσε η συνταγή, πού δέν ηθελε και πολλά γραψίματα· βραχάτι και ξαπλωμα, τί πιό έφκολο; 'Ετσι γιατρέβουνται σήμερις τέτοιες άρρώστιες κι αν άπαρχ'ης δέν τις άμελήσης, τίποτα δέν είναι. 'Η 'Αννα, πού δέ συχίστηκε διόλου με τ'α λόγια και μάλιστα με τις φοβέρες τού κ. Μάγιστρου, συφώνησε από άκρη σέ άκρη με τόν κ. Καρλιέρη. Τ'α ξήγησε γλυκά γλυκά τ'ης Κατινούλας, τ'ης άνάφερε παραδείγματα γιατρείας η σπουδαίας άνδρ'βωσης, τ'ης είπε πως πρέπει ν'α βολέβεται. Και τ'ης άποκρίθηκε η Κατινούλα, για ν'α τ'η χωρατέψη, πως η 'Αννα, φτανει για ησυχία ν'ακούση, και δέ γυρέβει άλλο γιατρικό μήτε πιστέβει σέ άλλο.

'Εννοείται όμως πως δέν είλεγε δ γιατρός ν'α μείνη ξαπλωμένη σ'τό κρεβάτι από τό πρωί ως τό βράδι. 'Οχι, ν'α σηκώνεται, ν'α ντύνεται, ν'α κατεβαίνει και ν'α ξαπλώνεται. Χρειάζονταν λοιπόν και μιά πολθρόνα πίστηδες, πάντα ζαιτίες τ'ης φοβερης άκράτειας, πού ως και τ'α πιό άπλά, πιό δύσκολα σου τ'α κάνει. 'Αρχίσανε οι άντάρες. 'Ετρεξε δ' 'Αν-

τρέας σ' ενός ειδικού έπιπλά. Τρομερή άκρίβεια. Θ'α θυμωαν η Κατινούλα για τ'α έξοδα και δέν ταίριαζε τ'ης πείραζε τ'ην υγεία, έλλαιγε, και χωρίς ν'α τό θέλη τ'ην πιάνανε τ'α νεβρα. 'Ησυχ'α ησυχ'α ξετρώπωσε η 'Αννα σπ'τι μ'α παλιά βιδογύρση πολθρόνα, πού μμπορούσε περιφρημα ν'α χρησιμείψη, αν τ'η σιαζανε λιγάκι. Συβούλιο οικογενειακό σ'την κρεβατοκάμαρη τού 'Αντρέα, η 'Αννα, η Μοιρίτα, η Κατινούλα, ως κ' η άδερφή τ'ης, η Μαρία. Τό λόγο τ'ης κ' η μικρή. Νά πάνε, λείει, σ'τό μαραγκό, ν'α φροντίση για τ'α χρειαζόμενα. 'Η Μαρία, η άδερφή, γνώριζε μαραγκό σ'τη γειτονιά. 'Η 'Αννα συβούλεψε άλλονε, καλύτερο, και τόντις λαμπρά τό κατάρφε. Ξαπλώθηκε η Κατινούλα κι όταν έλειπε δ' 'Αντρέας, έρχότανε η 'Αννα καθε στιγμή από τ'ην πλαγινή τ'ης τ'ην κάμαρα ν'α πιαση τις κουβέντες, ν'α τ'ης βαστάξη μ'α μιάμιση ώρα συντροφιά, ν'α τ'ης δώση και τίποτις για ραψίμο η για μπαλλωμα, πού τ'η διασκεδάζε τ'ην Κατινούλα. 'Η Μοιρίτα τ'η βρε κι όνμα· τ'ην έβγαλε π'α τώρα γιαγιά. 'Ετσι τ'η φώναζε και τ'η φιλούσε ακόμη περισσότερο.

'Η γιαγιά, τό σαββάτο, είκοσι μιά, έπαθε πάλε από τ'η φούσκα. Τό πλεμόνι τίποτ'α. Μά πρós τό βράδι τ'α νεβρα. Τ'ην κεριακή, κούραση μεγάλη,

φούσκα έρεθισμένη, πόνος δυνατός σ'την κοιλιά τ'ης και κατόπι από τό γέμα. Ξαπλωμα όλη μέρα. Τ'ης είκοσι τρεις, δεφτέρη, η φούσκα τ'ης πονεσανε έξαφνα και τ'α δόντια. 'Εργάστηκε ώστόσο κ' έβραβε. Τ'ης είκοσι τέσσερις, λιγώτερη όρεξη, από τ'ην προφεινή μάλιστα. 'Η όψη κ'ιτρινούτσικη. Τ'ης είκοσιπέντε, η φούσκα και δ'αξόβια. Νά, σ'τα καλά τ'ης δέν εΐτανε τό κορίτσι. 'Επρεπε χωρίς άλλο, έπρεπε ν'α κοιταζουσε τ'η φούσκα. Εκεί ν'α βάλουσε προσοχή· από τό καταλάβαινε δ' 'Αντρέας. Παρακκλεσε τόν κ. 'Ρομπέρτη. Και φρόνιμα τό συλλογίστηκε, [γιατί κρύωσε κιόλας τις είκοσιπέντε η Κατινούλα κατεβαίνοντας πρην από τό πρόγεμα σ'τό εργαστήρι, και σ'α ν'ατσουζε δ καιρός. 'Ηρθε τ'ην πέμτη δ κ. 'Ρομπέρτης· με τό δαχτυλο και πολύ πιδέξια ψηλάφησε από μέσα τ'η φούσκα.

— 'Κάτι έχει, δέν ξέρω τί· χαρτένια μοιάζει, και τ'η φούσκα, σάν τ'ην άγγίζεις, μόλις πρέπει ν'α τ'η νοιώθης. 'Εδώ λές και π'άνεις χαρτί, τσαλακωμένο και σκληρούτσικο. Λοιπόν άποφοκιστικά, β'η, θετικα, σ'ας παρ'ακινώ ν'α τ'η νοσοκομείετε για μ'α βδομάδα, ν'α δοθε σ'τό νοσοκομείο ποιά είναι καθαφτό η άρρώστια.

'Ετσι τούς μίλησε δ κ. 'Ρομπέρτης, κάτω σ'τό

— «Ποιόν εἶχες ἰδῶ μέσῳ, ἀρή; τῆς φώναζα ἀ-
γριεμένα.»

— Ἐγώ, μὰ τὸν Ἰψιστο Θεό, μὰ τὸ Χάρο,
πού μ' εἶχα, δὲν ξέρω τίποτα.

— «Εἶδα ἓνα ἄνθρωπο νὰ φεύγῃ ἀπὸ δῶ μέ-
σα· ποιός εἶτανε ;»

— «Δὲν ξέρω τίποτα, δὲν εἶδα κανένα» κι ἔρχι-
σε σύσσωμη νὰ τρέμῃ.

Δὲν ἀπάντησα, μὰ ἀμίλητος ξεκρέμασα τὸ κόνι-
σμα πού εἶχα ἀπάνου στὸ κρεβάτι μας.

— «Ὁρκίσου ἀπάνου σ' αὐτὸ τὸ κόνισμα, πού-
σαι ἀθῶα.»

— «Ναί, ὀρκίζομαι· ἡ Παναγιά νὰ μὲ κάψῃ κι
ἂν ξέρω τίποτα». Κι ἀπίθωσε τὸ χέρι τῆς ἀπάνου
στὴ θυματουργὴν εἰκόνα, κάνοντας τὸ σημεῖο τοῦ
σταυροῦ.

Τρεῖς μῆνες ἀπὸ τότε δὲν εἶχανε περάσει κ' ε-
πесе ἄρρωστη μὲ τὴν ἄρρωστια, πού τὴν ἔλιωσε ἀ-
γάλι-ἀγάλι, ὡς πού τὴν ἔβαλε στὸν τάφο.

Τίποτα δὲν τῆς ἔλειψε, οὔτε γιατρός, οὔτε για-
τρικά, δούλευα σὰν τὸ σκυλὶ, γιὰ νὰ τὰ προφτάνω
κ' ἔβαλα καὶ χρέη. Ἐχε τραβήξει ἔχι λίγα τὸ σκε-
θρωμένο τοῦτο κουφάρι, πού βλέπει. Ὁ Θεός πού-
ναι ψηλά, ἄς μὲ κρίνῃ, αὐτὸς πού θὰ μ' εἰς κρίνῃ ὁ-
λους σὰν ἔρθ' ἡ ὥρα.

Τὴ βραδιά τοῦ θανάτου τῆς ἐνοιωσε, πού ἡ
ζωὴ τῆς εἶταν λίγη καὶ μ' ἐκράζε κοντὰ τῆς.

— «Πᾶω ν' ἀνταμώσω τὰ παιδιὰ μας σὲ λίγο,
μοῦπε, μὰ φεύγω καθόλα εὐχρηστημένη ἀπὸ σίνα.
Πρέπει ὅμως κάτι νὰ σοῦ πῶ, ἴσως μὲ τὴν ξομολό-
γησή μου ἀλαφρύνῃ τὸ χῶμα μου. Αὐτὴ τὴ στιγ-
μὴ πνευματικός μου εἶσαι σύ. Ὁ ψεύτικος ὄρκος πού-
καμα ἀπάνου στὸ κόνισμα κείνο μ' ἔραγε. Ἡμοῦ,
ἀμαρτωλὴ καὶ τέσσερις μῆνες ἐδῶ στὸ κρεβάτι· ὁ
πόνος κ' ἡ μετάνοια μου θὰ λάφρυναν τὸ σφάλμα
μου. Μὴ μ' ἀφήσῃς νὰ πεθάνω μ' αὐτὸ τὸ βῆρος
στὴν καρδιά. Εἶσαι ὁ πατέρας τοῦ παιδιοῦ—σύ εἶ-
σουν κοντὰ στὸ κρεβάτι τῆς κ' ἔπαψες—ἀπάνου σ'
αὐτὸ τ' ἀθῶο κεφαλάκι σ' ὀρκίζω, συμπάθησέ με.

Τὸ χέρι τῆς κρατοῦσε τὸ δικό μου, τὸ αἰστανό-
μουνα σιγὰ σιγὰ, πού κρύωνε, θάτανε ἡ κρυάδα τοῦ
θανάτου...

— «Σὲ συμπάθῶ, μὰ πρέπει νὰ μού πῆς τὸ-
νομά σου». Ἐσκυψε τότες στ' αὐτί μου, σὰ νὰ νρε-
πότανε καὶ ψιθυρίζοντας τὸνομά τοῦ ξεψυχοῦσε.

Ἐδῶ ἡ φωνὴ τοῦ γέρου ἔτρεμε κ' ἓνα δάκρυ κύ-
λισε στ' αὐλακωμένα μαγουλά του.

— «Πέθανε μὲ τὸνομα κείνου στὸ στόμα καὶ γὼ
τὴν ἐσυχώρεσα» πρόστεσε μ' ἓνα λυγμό.

Ἡ Ἀγγέλω εἶχε σκεπάσει τὸ πρόσωπο μὲ τὰ
δύο τῆς χέρια.

— Δὲν ἐζήτησα νὰ ἐκδικηθῶ, ὄχι, δὲν ἠθέλησα
νὰ λερῶσω τὰ χέρια μου μὲ μολυσμένο αἷμα, μὰ οὐ-
τε ἔπρεπε. Ἡθέλησα νὰ σεβαστῶ τὴ μνήμη ἐκεί-
νης, πού δὲν ὑπῆρχε πιά. Καὶ τώρα θέλεις νὰ μά-
θῃς ποιός εἶτανε κείνος πού ἔκλεψε τὴν τιμὴ μου,
ἐκείνος πού τὸνομά τοῦ προφέροντας πέθανε ἡ μάν-
να σου, ἐκείνος, πού δὲν τὴν ἄφησε νὰ κοινωνήσῃ
στὶς στερνὲς στιγμὲς τῆς ;

— Μὴ μού τὸν πῆς, πατέρα, δὲν ἀντέχω.....

— Ὁ πατέρας ἐκείνου, πού θέλεις νὰ φύγῃς
μαζί του, ὁ πατέρας τοῦ Ἀλέξη. Ὁ πατέρας τῆ
μάννα κι ὁ γιός τῆ θυγατέρα τῆς ;

Ἐσεκέπασε τὸ πρόσωπό τῆς ἡ Ἀγγέλω, τὰ μά-
τια τῆς εἶτανε βουρλωμένα, ἡ ἀπελπισιὰ ζυγραφι-
ζονταν στὴν μορφή τῆς, μὰ κ' ἡ ἀπόφαση φαίνονταν
στὴν ὠραία τῆς ἔκφραση.

— Ὅχι, ὄχι, ἄς γένη τὸ θέλημα τοῦ πατέρα.

Κ' ἔσκυψε τὸ κεφάλι τῆς, ἐνῶ ὁ γέροντας ἀκουμ-
ποῦσε τὸ χέρι τοῦ στα σγουρά τῆς μαλλιά ψιθυρί-
ζοντας·

— «Ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ μαζί σου.»

*

Ὁ Ἀλέξης θάφρευε γιὰ τὴν Ἀμερικὴ σήμερα
τὸ πρωί. Θὰ χαιρετοῦσε τὸ χωριό του, πού ποιός ξέ-
ρει, ἂν θὰ τὸ ξανάβλεπε καὶ πότε. Ἀπὸ τὴ στιγμὴ
πού ἡ Ἀγγέλω ἔπειτα πού τοῦ εἶχε δώσει τὸ λόγο
τῆς στὸ ἐπίμονο παρακάλεσμά του τώρα νὰ πάῃ
μαζί του, μιὰ φορὰ πού ὁ πατέρας τῆς δὲν ἤθελε
νὰ τὸν ἀκούσῃ γιὰ γαμπρό, τίποκρίνονταν ἀρνητι-
κὰ, αὐτὸς ἀποφάσιζε νὰ φύγῃ νὰ πάῃ μακριὰ, ἴσως
μπορῆσῃ στὰ ξένα νὰ λησμονήσῃ τὸ μορφ' ὄνειρο,
πούχε πλάσει. Κι ἄφησε τὴ μάννα, τὸν πατέρα, τὰ
δέξια του, τοὺς τόπους πού ἀγάπησε ἀπὸ μικρὸς
καὶ τὴν ἀγαπημένην του μὲ τὸν πόνο στὴν καρδιά
καὶ τὴν ἀμφιβολία, πού δὲν ἀγαπήθηκε, ὡς ἀ-
γάπησε. Ἡ Ἀγγέλω εἶχε σηκωθῆ πρωὶ πρωὶ ἔπειτ'
ἀπὸ μιὰς νύχτας ἀγρύπνια κι ἀπὸ γλήγορα γλήγο-
ρα ἰσχυρίσει ὅλα στὸ φτωχικό τῆς πῆρε τάρνια τῆς
νὰ πάῃ νὰ τὰ βοσκήσῃ στὶς ἐλιές πού συνορεύουν μὲ
τὸ δρόμο ἀπ' ὅπου πάντα θὰ περνοῦσε ὁ Ἀλέξης,
πηγαίνοντας στὴ χώρα . . . Ἡθελε νὰ τὸν ἰδῇ γιὰ
στερνὴν φορὰ, ποθοῦσε τὰ μάτια του νὰ ξαναντικρύ-
σουν τὰ δικά τῆς, ἴσως καὶ κείνα νὰν τοῦλεγαν τὸν
ἄπειρο σπαραγμὸ τῆς ψυχῆς τῆς.

Ἐΐταν μιὰ ὁμορφὴ μέρα χειμωνιάτικη, πού ὁ ἡ-

λιος ζεσταίνοντας χάριζε στὴν πλάση καινούρια ζωὴ
κι ὁ οὐρανὸς ἐλογάλανος τελειοποιοῦσε τὴν ἐξοχὴ
εἰκόνα· ὅλα γελαστά φαίνονταν στὴ φύση· ἡ θλίψη
βλέπει εἶναι κρουμένη στὴν καρδιά.

Ἐκφρου τὸν εἶδε, κάτου ἀπὸ τὴν ἀμασχάλη του
κρατοῦσε τὰ ρούχα, πού τοῦ εἶχ' ἐτοιμάσει ἡ μάννα
του γιὰ τὸ ταξίδι. Τὴν ἀντίκρουσε καὶ κείνος κ'
ἡ χαρὰ ἐφάνηκε στὴ μορφή του, σὰ νὰ τοῦ ξαναχα-
μογέλασε στὴν καρδιά ἡ ἐλπίδα. Τὴν κοντοζύγωσε.

— «Φεύγω, Ἀγγέλω, τὸ θέλησες.»

— «Καλημέρα σου, Ἀλέξη», ἀποκρίθηκε κείνη
μὲ τρεμάμενη φωνή.

— «Ἀκουσε, Ἀγγέλω, ἓνας λόγος σου καὶ στέ-
νω. Ἐλα μαζί μου, ὅπως μοῦ τὸ ὑποσκέθηκες, ὁ
πατέρας σου σ' ἔχει μονάκριβη καὶ σ' ἀγαπάει, πού
ὁ Θεός τὸ ξέρει, ὅταν σὲ ἰδῇ στεφανωμένη, θάλλὰ-
ξῃ γίνωμη.»

— Ὅχι, Ἀλέξη, συμπάθησέ με γιὰ τὸ κακό
πού σοῦ κάνω, μὰ δὲν μπορῶ.

— Σκέψου, πού δὲ θὰ μὲ ξαναἰδῇς, Ἀγγέλω,
εἶναι αὐτὸς ὁ στερνὸς σου λόγος ;

— Ὁ στερνός, Ἀλέξη, δὲν μπορῶ...πίστεψέ με.

— Λοιπὸν εἶχα δίκιο, εἶται καὶ σύ σὰν ὄλες τίς
ἄλλες, καρδιά δὲν εἶχες ποτέ σου, δὲ μ' ἀγάπητες
ἀληθινὰ ποτέ σου, ποτέ σου. Κρίμας! πρόστεσε μὲ
περιφρόνηση κ' ἔφυγε.

Θέλησε κείνη νὰ τὴν σταματήσῃ, νὰ τοῦ πῆ,
πὼς τὰ λόγια του εἶναι ἀδίκια, πὼς τὸν ἀγαποῦσε
μ' ὅλη τὴ δύναμη τῆς ψυχῆς τῆς, πού ὁ χωρισμὸς
κείνος τῆς σπαράζει τὰ σιθικά, μὰ πού πρέπει νὰ
κλινῇ τὸ κεφάλι μπρὸς τὴν ἀτυχία, πού δημιουργός
τῆς δὲν εἶτανε κείνη. Μὰ δὲν ἔλαβε τὴ δύναμη νὰ
πῆ τίποτα, δὲν ἔπρεπε νὰ προδώσῃ τὸ μυστικὸ ἐνὸς
τάφου καὶ χωρὶς αὐτὸ δὲ θὰ τὴν πίστευε, θάμενε
στὴν ἰδέα του, πού κείνη δὲν τὸν ἀγάπησε. Κ' ἔ-
φευγε ὡστόσο κείνος.

Ἐνας λυγμὸς βγήκε ἀπὸ τὰ στήθια τῆς, μὰ
κείνος δὲν τὸν ἀκούσε, εἶτανε μακριὰ, στὸ γύρισμα
τοῦ δρόμου καὶ τώρα δὲ φαίνεται πιά...πάει...τέ-
λειωσε.

Ἐπесе τότες, δὲν ἐκάθισε, ἀπάνου στὰ χόρτα
κάτου ἀπὸ τὸν ἴσκιο μιᾶς ἐλιάς κ' ἔκρυψε στὴ γιὰ
τὸ κεφάλι τῆς. Καὶ τὸ παράπονό τῆς, πού καιρὸ τῶ-
ρα πλάκωνε τὰ στήθια τῆς ζέσπασε σὲ λίγα λόγια·

— Κι ἂν ἐκείνος συμπάθησε τὸ κρίμά σου, μάν-
να, ὁ πόνος μου ὅμως δὲν μπορεῖ παρά νὰ σοῦ βαρῆ-
νῃ τὴν πλάκα.

Καββαδάτες 3/5/07.

ΕΙΡΗΝΗ Α. ΔΕΝΤΡΙΝΟΥ

σαλονάκι, τῆς Ἄννας καὶ τοῦ Ἀντρέα. Ὁ Ἀντρέας
τὸν ἀκούε μὲ κάποια ἐφκαρίστηση· νὰ στὸ τέλος
γιατρός πού ἡ φούσκα τὸν ἀπασκολοῦσε, πού μάλι-
στα τὴν περασμένη φορὰ τοῦ εἶχε πει πὼς τὸ νεφρὶ
λειτούργοσε ὠραία καὶ δὲν ὑπῆρχε κνίνας φόβος.
Μὰ δὲν τὸ χωροῦσε ὁ νοῦς τοῦ Ἀντρέα πὼς ἀνάγκη
ἔβαλε καὶ νὰ κουβαλήσουνε τὴν ἄρρωστη στὰ
νοσοκομεία, γιὰ νὰ ξεκαθαρίσουνε τὴν ὑπόθεση. Ἀ-
γαθὸς ἄθροπος ὁ κ. Ρομπέρτης. Ἄν εἶτανε ὅμως
πλούσια ἡ Κατινούλα, θὰ τὴν ἔστειλε ἀραγὲς στὰ
σπιτάλια ;

Δὲν ἔξερε ὁ Ἀντρέας τί ἀπόφαση νὰ κάμῃ.
Ἀντίθετη στὰ πολλὰ ταβатуρία ἡ Ἄννα· ἡ νοσο-
κόμειση δὲν τῆς ἔστρεξε. Ὁ ἴδιος, ἂν καὶ τὸν ἐζά-
λιζε κάποτες τὸ παράξενο φουσκοπάθημα, δὲν τὰ-
βλεπε δὰ καὶ τόσο σκούρα τὰ πράματα. Ἡ Κατι-
νούλα σὰ νὰ πρόσμενε νὰ γένη κάτι, βασιεστιμένη,
σκοτισμένη ἀπὸ τὴν ἀκράτεια τὴν παντοτινὴ. Πρό-
σμενε κι ὁ Ἀντρέας. Τὶς εἰκοσι ἑπτὰ τοῦ Ἄη Δη-
μήτρη, παρασκευῆ, πόνεσε πάλι τὸ παιδί· πόνεσε
κάπως ἀπροσδόκητα κ' ἡ πληγὴ τῆς. Τὸ σάββατο,
εἰκοσι ὀχτώ, ἡ φούσκα δὲν πόνεσε, μὰ ἐτοιμόπονη
στάθηκε ὅλη τὴ μέρα κι ὁ πόνος, ἓνας πόνος σου-
βλερός, δυνατός, τῆς βάρεσε ἀριστερὰ τὸ βυζὶ καὶ

δεξιὰ τὴν πληγὴ. Τὴν κεριακὴ, σῶπασε ἡ φούσκα·
τῆς ἔσφιξε ὅμως τὰριστερό τῆς τὸ πλεθρὸ ἓνα δευ-
νὸ νεβρομαζώμα, σὰ νεβροστρίψιμο. Τὴ δεφτέρα,
τριάντα, τίποτα· μόνε τὰπόγεμα, ἐκεῖ πού ὁ Ἀν-
τρέας ἔβαζε σὲ ταξὴ δυὸ τρία χαρτιά στὸ ἐργαστή-
ρι του, προτοῦ ἀνεβῆ, χτύπησε ἀπάνωτὰ πανωτὰ
τὸ κουδούνι στὴν κρεββατοκάμερή του. Πετάρηκε.
Τὸ κορδόνι τοῦ κουδουνιοῦ σπασμένο, χάμω ἡ Κα-
τινούλα κλαμένη, θυμωμένη, στὸ ποδάρι. Τὶ ἔτρε-
χε ; Συνήθιζε καὶ καλοναρχοῦσε τὴν ἀδερφή τῆς τὴ
Μαρία, γιὰτὶ ἔλεγε πὼς δὲ δούλεθε ὅπως ἔπρεπε νὰ
δουλέθῃ, καὶ τόντις χοντροκορίτισο ἡ καμμένη, σα-
χλοῦτικη κι ἀπρόσεχτη λιγάκι. Πειραζότανε τὸ φι-
λότιμο τῆς Κατινούλας γιὰ τὰφεντικά τῆς, γιὰ τὸν
Ἀντρέα, ἔθελε δουλεῖα πρώτης ἀράδας, κι ἀδύνατο
ἡ Μαρία νὰ θυμηθῆ στὸ συγύρισμα πού βρῆκε τὸ
τάδε καὶ τὸ τάδε, νὰ τὸ ξαναβάλῃ ταχτικά στὴν
ἴδια θέση, καθὼς ἀγαποῦσε ὁ Κύριος. Τῆς ἔκαμε
λοιπὸ μιὰ παρατήρηση, ἀποκρίθηκε ἡ Μαρία, ὄχι
δὰ καὶ μὲ κακὸ τρόπο, ἀναψε ἡ Κατινούλα, βίχτη-
κε κιόλας ἀπάνω τῆς νὰ τὴ δειρῃ, καὶ στὴν ὁρμὴ
τῆς κόντεψε νὰ τὴν ξαπλώσῃ κατὰ γῆς. Κι ἀμέσως
τὸ κουδούνι, νὰ δῆ ὁ Κύριος. Θαῖρῶ πὼς ἀπὸ ντρο-
πὴ φώναξε τοῦ Ἀντρέα, σὰν τὰ παιδιὰ τὰ μετα-

νοιωμένα πού προσμένουνε τί θὰ πῆ ὁ πατέρας.

Ὁ πατέρας γέλασε καὶ τὴν καταπραΐνει. Κα-
τάλαβε πὼς καθαφτὸ νεβρικά δὲν εἶτανε, πὼς τὰ-
φταιγε ἡ φούσκα. Πιὸ ἀνυπόμονη ἄρρωστια δὲν ὑ-
πάρχει. Τὴν τρίτη, τριάντα μιὰ, πέρασε. Μῆτε ἴ-
χνος. Μιὰ σταλιά διάρροια. Βγήκε ὅζω στὴν ἀβλή,
περπάτησε, πῆγε στὸ ἐργαστήρι. Διάθεση λαμπρὴ
καὶ χαιρότανε τὴ ζῆση μὲ τὸν ὁμορφο τὸν καιρὸ.
Τὴν τετάρτη, πρώτη τοῦ Σποριᾶ· ὁ Σποριάς, ὁ
μεγάλος ὁ μῆνας τοῦ Ἀντρέα—ἐτοιμόπονη πάλι ἡ
φούσκα. Πόνεσε κ' ἡ πληγὴ. Ἐμεινε ὅλο τὰπόγεμα
στὴν πολθρόνα. Τὴν πέμτη, δυὸ, κάμποση κούραση,
καὶ πόνος δεξιὰ στὸ μερὶ. Τὴν παρασκευῆ, τρεῖς, ὠ-
ραῖα· οὔτε τὸνοιωθε πὼς εἶχε φούσκα· μὰ τὸ μερὶ
πονοῦσε κάπου κάπου· δούλεψε ἀναπάφτηκε, δια-
σκέδασε μὲ τὸ Μοιριτούλι· ἀφτὸ πιά κάθε μέρα. Τὸ
σάββατο, τέσσερις, φοβήθηκε ἡ Κατινούλα μῆπως
καὶ φύτρωσε ξανά χταπόδι, ἀπὸ κάποια δυσκολία
στὸ νερό τῆς, πού τὸσπρωχε γιὰ νάβγῃ. Τὴν κε-
ριακὴ, πέντε, σὰ νὰ τοῖμποῦσε, σὰ νὰ μερμηγκίαζε
ἡ οὐρήθρα· μικρὰ πράματα· πόνεσε ὅμως ἄξαφνα κ'
ἡ βράχη, βραία· ἔπειτα, διαλύθηκε. Δούλεψε, πρό-
θυμη πρόθυμη, ἀναπάφτηκε τὰπόγεμα· τὰ συνθη-
σιμένα μας. Τὴ δεφτέρα, ἕξι, ὅλα καλὰ καὶ ἀριστα·

Ο ΝΟΥΜΑΣ, ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ

Γιὰ τὴν Ἑλλάδα ἀρ. 10.—Γιὰ τὸ ἔξωτερικὸ
φρ. χρ. 10.

20 λεπτά τὸ φύλλο λεπτά 20

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ: Στὰ κιάκια τῆς Πλατείας Συντάγματος, Ὁμόνοιας, Ἰπουργείου Οἰκονομικῶν, Σταθμοῦ Τροχιοδρόμου, (Ὁφθαλμιατρεῖο), Βουλῆς, Σταθμοῦ ὑπόγειου Σιδηροδρόμου (Ὁμόνοια), στὸ καπνοπωλεῖο Μανωλακάκη (Πλατεία Στουρνάρα), Ἐξάρχεια, στὰ βιβλ. πωλεῖα «Ἐστίας» Γ. Κολάρου καὶ Σακέτου (ὁδὸς Σταδίου, ἀντικρὺ στῆ Βουλῆ). Στὸ Βόλο βιβλιοπωλεῖο Χριστόπουλου.

Ἡ συντρομὴ πλερώνεται μπροστὰ κ' εἶναι ἐνὸς χρόνου πάντα.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Ὁ Μερκούρης—Ἡ ἀστυνομία μας— Λόγος
μὲ λόγια—«Ἀκρόπολη» καὶ Ξενοπούλος.

Ὁ ΝΟΥΜΑΣ δὲν ἀνακατόνηκε ποτὲ ἴσαμε σήμερα στὰ κοματικά κ' αὐτὸ τὸ ξέρουν πολὺ καλά οἱ ταχτικοὶ ἀναγνώστες τοῦ μίλησε ὅμως ὁ «Νουμάς» σὲ παρασμένα φύλλα καὶ θὰ μιλήσει καὶ σήμερα γιὰ τὸ Μερκούρη, ουσταφοντάς τονε στοὺς φίλους του, ὄχι γιατί εἶναι προσωπικὸς των φίλος (οἱ προσωπικὸς φίλος δὲ λογαριάζονται καθόλου στὸ «Νουμά»), ἀλλὰ γιατί ὁ Μερκούρης δούλεψε, ὅσο κανένας ἄλλος ἀρχοντας τοῦ Δήμου μας ἴσαμε τώρα, καὶ θά ναι ντροπὴ στοὺς Ἀθηναίους ἢ ἐκλογικὴ ἀποτυχία του.

Οἱ ἀντίθετοι φωνάζουν πὼς ὁ Μερκούρης δὲν ἔκαμε κἀνένα καλὸ καὶ τὸ παραδεχόμαστε γιὰ νὰ μὴν τοὺς χαλάσουμε τὸ χατήρι. Βέβαια, ἂν πληθύνανε τὰ νερά κ' ἂν ἠλεχτροφωνεῖ σιγῆς ἢ Ἀθήνα κ' ἂν ἀσφαλιστρώνονται οἱ δρομοὶ της, στὸ Θεὸ τὸ χρωστάμε κ' ἔχει στὸ Μερκούρη. Ἐκαμε ὅμως κ' ὁ δόλιος κἀτι καὶ δὲν πρέπει νὰν τοῦ τὸ ἀρηθροῦμε. Παράλαβε τὸ Δήμο τῶν Ἀθηναίων καταχρεωμένο καὶ μουφλοῦζή καὶ κατάφερε νὰν τονε φέροι σὲ τέτια θέση σήμερα πού νὰ τον παρακαλοῦν οἱ διάφοροι Τράπεζες νὰν τονε δανείσουνε. Ἄν τὸ θαρροῦτε κ' αὐτὸ γιὰ μικρὸ, δώστε του μαῦρο. Δικαιώμα σας εἶναι, καθὼς εἶναι δικαίωμα τοῦ κάθε νοικοκύρη νὰ βάλει φωτιά στὸ σπίτι του.

★

ΔΕΙΖΕΙ νὰν τὸ μολογίσουμε κ' αὐτὸ πρῶτη φορά πού κώστας Ἀστυνομία καὶ πρῶτη φορά πού δὲν κωρευλιστήκανε οἱ Ἀστυνομικὲς διατάξεις, πού ἄλλοτε βγαίνανε μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ μὴν τηρηθοῦν. Ὁ κ. Δαμηλάτης σφελ-

νώντας τὰ μαχαζιά τῆς Ὁμόνοιας κωρίς κωρίς κ' ἀποκωλύοντας μὲ τὰ ὄργανά του κατὰ πόδι κίθε διζήλωσι, ἀπόδειξε πὼς μοναχὰ καλὴ θέληση χρειάζεται γιὰ νὰ γίνεαι σεβαστὸς ὁ Νόμος καὶ σὲν τόπο μας.

Ἡ ἀλήθεια εἶναι πὼς οἱ κωκοκωθήμενοι Ρωμιοὶ ἐξοφιαττήκαμε στὴν ἀρχὴ μὲ τίστυνομικὰ μέτρα καὶ τὰ πῆρμε γι' ἀπιστυναγματτικὴ (τὸ κωκόμοιρο τὸ Σύνταγμα εἶναι τὸ ταμπούρι τῆς κίθε κωκοκωθήμενος), ἀλλὰ σιγὰ σιγὰ τὰ στυθησίκαμε καὶ σήμερα ὁποιοὶ Ἀθηναῖοι κ' ἄρωτήριες, καὶ τὸν πὶθ ἀνωπόταχτο, θὰ σοῦ πεῖ πὼς εἶται πρῆπει νὰ φέρνεται ἢ Ἀστυνομία γιὰ νὰ εἶναι Ἀστυνομία καὶ νὰ μὴ ρεζιλεῖται τὸνομά της.

Να λοιπὸν πού ὁ Ρωμιὸς εἶναι ὁ πὶθ κωιθαρχικὸς κωός, σῶνε: νὰ ξέρεαι κανεῖς νὰν τονε διοικήσεις.

★

ΣΑ νὰν τὰ παράσιπε στὴ δίκη τοῦ Βούργαρου ὑποπλοίαρχου ὁ κ. Λουκουεζῶς καὶ σὰ νὰ παραρρωτῶθηκε τῆς ἱστορίας καὶ τῶν «εὐκλειῶν παραδῶσεων» δὲτ μιλῶσε τὴν παρασμένη βδομάδα στὸ Πλημμελειοδικεῖο, ὡς εἰσαγγελέας, κ' ἔχει ὡς κωινοβουλευτικὸς ρήτορας.

Τὸ ἀκρωτήριο, λένε, τόσο ἐνθουσιάζηκε πού χερωκρότησε τὸν κ. Εἰσαγγελέα. Τὸ ἀκρωτήριο πάντα ἐνθουσιάζηκε μὲ τὰ παχιά λόγια καὶ τὰ λόγια τοῦ κ. Λουκουεζῶου εἶταν τετράπυχα. Χρειάζεται πάντα κάπια ἐξωχωριστὴ δύναμη ψυχῆς γιὰ νὰ αὐὴ λοχηρῖζέται κανεῖς, μιλῶντας ἢ δουλεύοντας, τὰ χερωκροτῆματα τοῦ ὄχλου καὶ τὰ κωινετικὰ ἄρθρα τῶν ἐρημερίδων.

★

ΚΑΥΓΑΣ κωιέρτος ἀνοῖξε τὴν παρασμένη βδομάδν μετχῶ Ξενοπούλου καὶ «Ἀκρόπολης» ἂν πρῆπει νὰ σεβῶμαστε ἢ ἔχει τοὺς προγόνου: μας. Ὁ Ξενοπούλος σὲ κάπιο γνωστικὸ ἄρθρο του στὸ «Νεὸ Ἀστν» μίλησε μὲ κάπια λογικὴ ἀσέβεια γιὰ τὴν προγονομανία μας κ' εἶδειε τὰ κωκά πού χρωστῶμε στὸ προγονηλαῖο. Ἡ «Ἀκρόπολη» τονε μάλωσε γι' αὐτὸ ὁ Ξενοπούλος ἀπάντησε: καὶ πρέπει νὰν τὸ μολογήσουμε, πὼς ἢ νίκη ἔμεινε μὲ τὸ μέρος του, γιὰ τὴν μὲ τὸ μέρος του εἶταν αὐτὴ τὴ φορά κ' ἢ λογική.

Ὅτα θέλει νὰ μιλήσει λογικὰ ὁ Ξενοπούλος, τὰ καταφέρει περίφημα. Κρίμα μοναχὰ πού δὲν τοῦ ἀρίσει αὐτὸς ὁ δρόμος πάντα.

ἜΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ

ΑΡΣΑΚΕΙΟ

Ὁ ἱμπρεσσάριος πού λέγεται «Φιλεκπαιδευτικὴ ἔταιρία», ἔφερε ἀπὸ καιρὸ στὸ θέατρό του τὸ «Ἀρσακεῖο» τὸ διδάσμο θιασάρχη Μιστριώτη μὲ πλῆθος πρῶσωπικὸ ἀπὸ θεατρῖνους ἀρχαίους Ἑλληνες. Τὸ κοινὸ ὑποστηρίζει μὲ τὰ ὅλα του τὸ θιασο, καὶ οἱ δουλιές πάνε περίφημα.

Τὸ χεῖμῶνα παράτυπε κάμποδες φορές μερικὰ ἀρχαῖα δράματα, καθὼς τὴν «Ἀντιγόνη» καὶ τὴ

«Ναυσικά», εἰς αὐτὴν ταύτην τὴν φωνὴν τοῦ Σοφοκλέους τὴν κατακλωῦσαν τὰ ὄτα» καὶ τὰ ἄμοιρα τὰ κορίτσα εἶδανε καὶ πάθανε ὡς πού νὰ καταφέρουνε ν' ἀπῶσθηθῶσανε πράματα πού δὲ νωῖόθανε.

Τώρα τὸ κωλοκαίρι ἔπρεπε ν' ἀλλάξη ὁ ντορὸς, καὶ τὴν παρασμένη Κυριακὴ προσκαλοῦσε ὁ θιασὸς τοὺς «φιλομουσῶους γονεῖς» σὲ παραδῶσιν καινούριου ἔργου. Τὸ ἔργο τώρα δὲν εἶταν ἀρχαῖο, μὰ σύγχρονο, δὲν εἶτανε δράμα, μὰ κωμωδία. Τὸ ὄνομά της: «Ἀπονομὴ Μπιαδατέου καὶ Ραλλεῖου βραδέου».

Ἡ παραδῶσιν ἄρχισε μὲ τραγουδία. Τὸ κόρο πολὺ ξεψυχισμένα ξέδερνε τὶς φωνές του, καὶ οἱ ἀκρωατὲς κωμαρώνανε κῶινες τὶς στιγμὲς τὶς κορίστες—κατακαπνέμενες Ρωμιὸ πῶδες!— πού ὄλες εἶτανε κίτρινες, κωμπουριασμένες, ἀδύνατες μὲ βλέμμα θολωμένο. Θύματα κ' αὐτὲς τῶν προγόνων μας. . . Τὸ τραγουδὶ τοὺς ξαπλῶνονταν μῆσα στὸ θέατρο, σὴν πνοῇ θανατικῶ.

Ἐστερα παρουσιάστηκε ὁ Μιστριώτης μὲ ἕνα χάρτινο σπαθὶ στὸ ἀριστερὸ χέρι γιὰ νὰ σφάξη «τοὺς χυδαῖστα», καὶ μ' ἕνα μπλίκκο χαρτιά στὸ δεξί. Ὁλοὶ καταλάδανε τί τοὺς περιέμενε μόλις τὸν εἶδανε: Ἀντιρωποτικὸς λόγος. Ἄρχισε τὸ λοιπὸ νὰ παρασταινῆ, κωινῶνας τὸ χέρι του, μωγγυρίζοντας, φουβρίζοντας. «Οἱ προδότες οἱ χυδαῖστες, πού θέλουνε νὰ καταστρέψουνε τὴν ἐνότητα τοῦ Ἑλληνισμοῦ, καταφέρανε κ' ἄλλο κωκούργημα. Παρασύρανε τοὺς βουλευτάδες καὶ τοὺς κῶινε νὰ ψηφίσουνε τὸ νόμο γιὰ τὰ διδαχτικὰ βιβλία, παρασύρανε τὸ ὑπουργεῖο καὶ τὸ κῶινε νὰ καταρῶσῃ τὴ γραμματικὴ ἀπ' τὰ σκολειά. Τὴ γραμματικὴ, πού ἀνιψῶνει τὸ νοῦ καὶ τὴ φαντασία! Ἀἰσχὸς, εἰς τοιοῦτον κράτος, δὲπερ ἀπομονεῖ δὲ κέκτῃται ἀμύθητην ὁσδαυρόν, τὴν ἀρχαῖαν ἡμῶν γλῶτταν. Ἡ μέριμνα τῆς Παιτείας δια τὰ γράμματα κατέπεσε. Παντοῦ ξαπλῶνονταν τοὺς προδοτικούς τῶν πλοκάμους οἱ ἀπαιτίοι μαλλιανοὶ Ὀδῶεις ἐργάτες διὰ τὰ πάτρια. Ἀπαιλιπία, ἀπαιλιπία. Μόνον ὁ ὑπ' ἐμὲ θιασὸς φρῶντίζει, καὶ γι' αὐτὸ οἱ Ἀρσακεῖαδες γράφουνε σὴν τὸ Σοφοκλῆ καὶ μιλῶνε σὴν τὸν Ξενοφῶντα».

Μπροστα εἶταν κ' ὁ ὑπουργὸς τῆς Παιτείας, μπροστὰ κ' ὁ τριμηταρχῆς κ. Γεωργαντῶς. Τ' ἀκούγανε αὐτὰ, καὶ κωινῶσανε τὸ κεφάλι τους. Τί νὰ ποῦνε σὲ τέτιον ἀθρῶπο, πού πάσχει ἀπὸ μανία καταδῶξης, καὶ θωρεῖ ὡς καὶ τὸν ἴσκιό του γιὰ χυδαῖστη, δίχως νὰ νωῖόθῃ κ' ὁ ἴδιος τί θὰ πῆ χυδαῖστης. Βάνει τοὺς ἀρχαίους παλιὰδους φαραντάτο καὶ Γαῖδικα καὶ μπολιάζουσε τὰ κορίττα μὲ τὸ ὀπλιτήριό τοῦ προγονισμοῦ, ὄλο τὸ χρονο, κ' εἶτσι φουμπικάρει τὶς αὐριανές μπιτέρες ἀνίκανες γιὰ κῶινε τι π' ἔμπερεῖ νὰ θυμῶσῃ τὸνομα Ζῶν, καὶ ἰκῶινε γιὰ ψευτιὰ καὶ προορισμένους γιὰ πνευματικὸ, ἠθικὸ καὶ ἔθνικὸ θάνατο.

Ὅλοι ἐκεῖ μῆσα, μπαρμπαδες καὶ μαμάδες, κωμαρώνανε τὰ σοφὰ λόγια τοῦ Μιστριώτη, καὶ χαιρόν-

σὴν ἔαστερος γιὰ μὴ: ὁ οὐρκνός: πέρα γιὰ περα τὰ σύννεφα. Στὸ μεταξῶ, ὁ ὑπνος, ἢ ὄρεξη—καὶ τὸ κέφι—φερῶθηκε σὴν ἄξιοι συντρόφοι: καὶ ποτέ τους δὲν παραιτήσανε τὴν Κατινούλα. Τὴ δευτέρα, ἦρθε κ' ὁ κ. Καρλιέρης. Τὸν πῆρε παράμερα ὁ Ἀντρέας καὶ κατασταλάζανε τέλος σὲ σωστὸ συμπέρασμα, μελετώντας τὶς θερμοκρασίες ἀπὸ τὶς εἰκοσι τοῦ Σταθροῦ καὶ κάτω, δηλαδὴ ἀπὸ τὴ μέρα τοῦ ταξιδιῶ. 36°3—37°4, 36°6—37°6, 36°3—37°7, 36°4—37°5, 36°6—37°7, 36°1—37°4, 36°1—37°5, 36°3—37°3, 36°6—38°, 36°3—37°7, 36°3—38°, 36°3—37°7, 36°2—37°4, 36°1—37°4, 36°5—37°4, 36°3—37°6, 36°6—37°8, 36°1—37°7, 36°3—37°3, 36°4—37°4, 35°9—37°3, 35°9—38°, 36°4—37°3, 36°1—37°7, 37°3—38°, 36°4—37°6, 36°2—37°6, 36°1—37°5, 36°3—37°7, 36°2—37°7, 36°3—37°6, 36°6—38°, 36°4—37°8, 36°6—37°9, 36°4—37°0 (37°3), 36°4—37°6 (38°), 35°7—37°6 (37°8), 35°9—37°8 (38°), 36°4—37°4, 36°5—37°3, 36°4—37°1, 36°3—37°5, 36°4—37°3, 36°1—37°1, 35°9—37°1, 36°2—37°8, 36°0—37°3, 36°1—37°6. Ἐτσι, ὡς τὶς ἔξη τοῦ Σποριῶ εἰσῶκλειστες.

Οἱ δέφτερες θερμοκρασίες, μερικὲς δηλαδὴ πού εἶναι παραθετημένες, ξεσηκωθήκανε, γιὰ τὴν δοκίμασε ὁ Ἀντρέας νὰ θερμομετρήσῃ τὴν Κατινούλα καὶ στὶς πέντε τῆσῶμα, ἐνὸ πρῶτα τὴν θερμομετροῦσε ταχτικὰ στὶς ἑπτὰ παρὰ τέταρτο. Στὶς ἑπτὰ παρὰ τέταρτο ἀνέβαινε κάτι περισσότερο, ἂν κ' ὁ γιατρός: πρόσμενε τὸ ἐναντίο. Δυσαρεστημένη, κῶινε φορά πού ἀνέβαινε, ἢ Κατινούλα μας, κ' ὄχι γιὰ λόγου της μαθῆς, μὰ ἔαιτίας τοῦ Ἀντρέα, μήπως τοῦ κωκοφανῆ, μήπως τὴ μαλλῶση κιάλας: καὶ τόντις κατσοῦφιαζε κάποτες ὁ φίλος. Ἄταχτα πρῶματα, κ' ἀπτός τὰ ἦθελε ὄλα μὲ τὴν ταξῆ τους.

— Ἄλλοῖμονο! ἔλεγε ἢ Κατινούλα. Σήμερις ἔχουμε 38° κ' ἢ Μοιρίτα δὲ θὰ μὲ φιλήτῃ!

Ἀλήθεια, σὴν τὸν μπυμπῶ της κ' ἢ μικρὴ ὄμωμονε, θαῖρούσε κ' ἔργαιγε ἢ ἀρῶσστη. Ὁ Ἀντρέας χαιρωγελοῦσε καὶ τὴν ἠσύχαζε, ὄσο βχῆιστισμένο: κ' ἂν εἶταν ὁ ἴδιο: ἰὰ τοῦτο, ἔχει δὲν ἔχει γύριβε μὴ ἔχηγηση μεθοδική, καὶ πειδῆ τὴ γύριβε, τὴν ἔβρισκε: τοῦ χρεῖαζότανε πνυγα μὴ. Δὲ γελῶστηκε ὡστόσο. Τῶρα, μὲ τὸν κ. Καρλιέρη, ἀπρῶ κῶι ταξῆνε τὶς θερμοκρασίες, ἀπρῶ διαβῶσανε ὄτα μῆρα τὴ μέρα ξεσημειωμένα εἶχε ὁ Ἀντρέας, στὸ χρατῆ: ὄπου τὶς ἔβχαζε καὶ δαφτη, ἀπρῶ ῶτῆσανε τὴν Κα-

τινούλα γιὰ τὸ ἕνα καὶ γιὰ τὸ ἄλλο, ἀπρῶ συγκρίνανε, εἶδανε πὼς ἢ μάννα τοῦ κωκού εἶναι ἢ φούσκα. Ἡ φούσκα, ὄπως τὸ κατάλαβε ὁ Ἀντρέας ἀπαρχῆς. Ἄμα ἢ φούσκα δὲν τὴν ἐνοχλοῦσε, δὲν τὴν ἐνοχλοῦσε τίποτα. μῆτε πλεμόνι, μῆτε βήχας, μῆτε πλεβῶ, μῆτε ἄχρη, μῆτε πληγή. Λοιπὸν ὁ δρόμος μπροστὰ τοὺς ξαπλῶνονταν ἴσως ἴσως. Στὴ φούσκα ἔπρεπε νῆχουσε τὸ νοῦ τους. Ἀπρῆ πρῶτα πρῶτα νῆ γίνῃ κωκῶ. Τότες βολέθουνται καὶ τῶποδῶλοπα. Μὴ ἢ φούσκα, κ' εἶται τοῦς: τὸ εἶπανε πάντα οἱ γιατροί, ἔρκολα θεραπέβεται κ' ἔρκολα μωροῖ νῆ γειάνη. Μὲ χραρούμενο πρόσωπο ἀνέβηκε ὁ Ἀντρέας στῆς Κατινούλας, ὄταν ἔφυγε ὁ κ. Καρλιέρης, νῆ τῆς τὰ προρτάξη Μιλοῦσανε ξέγνοιαστα καὶ τῶγαθὸ τὸ παιδί ἔκουγε μὲ μπιστοσύνη τὸν ἀρέντη, πρῶθυμη νῆ κῶινε ὄπως ἀχπαῖ. Κ' εἶτσι τὴ δευτέρα, ἔξη τοῦ Σποριῶ, τὸ σπῆτι ἀνάσανε καὶ καθῆσανε γελαστὰ κωυβεντιαστὰ στὸ τραπέζι γιὰ τὸ πρόγεμα, ἢ Κατινούλα μὲ ὄρεξη λαμπρῆ.

Καθῆσανε καὶ κωυβεντιάζανε, χωρὶς νῆ ὑποψιαστοῦνε—τέτοις εἶναι ἢ ζῶη— πὼς τὴν ἴδια μέρα καὶ κῶι πού δὲν τὸ πρόσμενε ὁ Ἀντρέας, ἔμελλε ὄλα νῆλλῶζουσε ἀπὸ ἔκηρ σὲ ἔκηρ καὶ νῆ χραρχτῆ μπροστὰ τοὺς μονοπάτι ἀγνωστο πού ἀδύνατο ἀπὸ

τανε πού τὰ παιδιά τους ἔχουνε τὴν εὐτυχία νὰ πίνουνε ἀπὸ τέτοιας σοφίας τὸ βρωμονέρι.

Ὅταν δὲ λίγο κατέβηκε ἀπὸ τὸ βῆμα ὁ Μιστριώτης ἀναψοκοκινισμένος, ὕστερα ἀπὸ τόσον πόλεμο μὲ τοὺς «χυδαϊστάς» καὶ μὲ τὸν ἀέρα, χειροκροτήματα «παταγῶδη» ἀντήχησαν στὴν αἴθουσα. Ὁ θεατρίνος εἰπαξε λαμπρὰ τὸ ρόλο του.

Στὴ δευτέρη πράξη τῆς κωμωδίας, ἕνας ἄλλος θεατρίνος ὁ Καραπάνος, ἔδωκε χρίτς χράτς κατὰ φακελλάκια καὶ διάβασε δυὸ τρία ὀνόματα κοριτσῶνε, πού γράψανε τὴν καλύτερη ἔκθεσιν. Τί συγκινητικές στιγμές! Ὁ κοσμικὸς χειροκροτοῦσε τὶς βραδεμένες μαῦτρες, αὐτὲς κλαίγανε, οἱ δασκάλες τοὺς δίνανε μπουκέτα ἀπὸ ρόδα, καὶ ὁ Μιστριώτης καλοκαθισμένους σ' ἕνα θρόνο, βλογοῦσε σὰν πατριάρχης τῆς Κουταμάρας, τὰ ἔργα του...Γιὰ τὶς ἔκθεσες δὲ θὰ μιλήσουμε. Ἡ γλῶσσα τους, τὸ θέμα τους, ἡ παπαρδελιά τους, βρῖοκεται στοὺς περιφνημούς πρόλογους τοῦ Μιστριώτη. Οἱ κακόμοιρες οἱ μαῦτρες εἶναι ἀθῶες ἀπὸ τέτοιο ἔγκλημα. Φτάνει πὼς πλερώνονται μὲ 1500 δραχμές.

Χίλιες πεντακόσες δραχμές γιὰ διὰ ἔκθεσες στὴν καθαρεύουσα! Φαντάσου νάδινε κανεὶς ἄλλοι τόσες γιὰ τὴ δημοτικὴ. Θὰ εἶτανε προδότης, καὶ τὰ χυτήματα πλερωμένα ἀπὸ τοὺς Ρουσόφους.

Ὅταν τέλειωσε ἡ παράστασις, κ' ἔφευγε ὁ κόσμος χαρούμενος, καὶ τὰ κορίτσια τρελλαμένα ἀπ' τὴν χαρὰ τους μὲ τὰ διάφορα ὀριότά τους, παγαίνανε μὲ τοὺς μπαμπάδες τους στὰ ζαχυροπλαστεῖα νὰ φάνε παγωτὸ, μού ἔκαμε ἐντύπωση μιὰ γυναίκα μαυροντυμένη πού καθότανε σὲ μιὰ γωνιά τῆς σάλας, καὶ κρυφσοφούγγιζε τὰ δάκρυά της. Τέτοια παρατονία, σκέφτηκα, ἔδω μέσα τί θέλει; Πλησιάζω, καὶ ξεδιακρίνω στὸ μουντὸ φῶς τοῦ δειλινοῦ, μιὰ μορφή γλυκεῖα καὶ παραπονετική. Ἐστὶ μού παροῦσιδίστηκε κάποτε στὰ ὄνειρά μου ἡ Ρωμιόσυνη. Ἐστρίψα νὰ φύγω ἀμέσως, καὶ κεῖ πού κατέβαινα τὶς σκάλες σκεφτόμουνα: Ποιὸς ξέρει μήπως αὐτὴ τὴ στιγμὴ γύρισε ἡ ἡμερὴ ἀπὸ τὴ Μακεδονία. Μὰ τάχατες γιατί νὰ θρηνηῖ ἔδω μέσα;

ΧΥΔΑ Γ-ΣΤΗΣ

ΝΗΣΙΩΤΙΚΗ ΖΩΗ

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

Κ' ἐκεῖ πού κάθεται μέσα σὲ χίλιες σκέψεις βυθισμένη, γιὰ τὶς μέρες πού περνῶνε σὰ λεπτὰ, ἡ νοικοκυροπούλα καὶ πλέκει τὴν κάλτσα της — τὴν κάλτσα πού θὰ βάλῃ αὔριο γιὰ μπατουῦτζι στὴν κουμπάρα ἢ στὴν ἀντραδέρφη της, — βλέπει νῆρχονται οἱ γονιοὶ της κ' οἱ συγγενεῖς της καὶ νὰ περνῶν στὸ ταβλάτο, νὰ μιλοῦν μυστικὰ-μυστικὰ. Καὶ

στὰ τόσα τους μυστικὰ λόγια ἀκούει κάποτε τὸνο μὰ της, αὐτὸ πού τὴν κἀμνει νὰ κοκκινίξῃ καὶ νὰ καρδιοχτυπᾷ.

Ἦστερ' ἀπὸ λίγο καιρὸ, ἐνῶ πλέκει, βλέπει τὴ μάκνα ἢ τὴ θειά της, μ' ἕνα μυστικὸ πού λὲς κ' εἶναι ζωγραφισμένο στὸ πρόσωπό της, νὰ στῶνῃ στὴ γωνιά, ν' ἀνέβῃ τὸ καντήλι, νὰ ἐτοιμάξῃ δίσκους νῆφτη τὴ φωτιά καὶ ἀνοίγοντας τὴν κασέλλα νὰ βγαλῇ μαντηλι: τζιλιανιότικο καὶ δαχτυλίδι διαμαντένιο καὶ νὰ τὸ δένη σὲ μιὰν ἄκρη τοῦ μαντηλιοῦ.

Κ' ἐνῶ ἡ κόρη βλέπει αὐτὲς ὅλες τὶς ἐτοιμασίες καὶ προσπαθεῖ νὰ φκνῇ ἀξένοιαστη καὶ κρύα — γιὰτὶ ντρέπεται νὰ φανῇ πὼς ἐκατάλαθε τὰ τρεχόμενα — φαίνεται ἐν' ἄγνωστο πρόσωπο νῆρχεται μὲ γέλια καὶ χαρὲς φορτωμένο ἀπὸ πούττες λουκούμια καὶ κουρέττα, αὐτὰ πού ρίχνει στὴ μέση τῆς γωνίας μαζί μὲ τὰ φλουριά, τοῦ γαμπροῦ τὸ σημάδι.

Ἄ! αὐτὰ τὰ φλουριά! Αὐτὰ κἀμνουν τὴν κόρη νὰ κρυφτῇ στὸ ταβλάτο κατακόκκινη καὶ ντροπισμένη, νῆφῃ τὴν κάλτσα καὶ νῆκούῃ κάτω στὴ γωνιά τὰ λόγια πού λένε οἱ βρισκόμενοι στὸ κέρκιμα τῆς μάκνας, πού τοὺς κερᾷ γλυκὰ καὶ κρασί. «Καλορρίζικες οἱ ἀρραβῶνες της».

Καὶ μὲς τὰ γέλια καὶ στίς χαρὲς, πού κἀμνουν τὴ γωνιά νὰ μοιᾶξῃ μ' αἰθέριο παράδεισο, ἀκούνε ἀπ' ἔξω χοντρομιλιὲς καὶ τρέχουνε ὄλοι μὲ τὶς λάμπες στὰ χέρια, νὰ ὑποδεχτοῦν τὸ γαμπρὸ, πού σὲ λίγο βλέπεις νᾶνεβαίνῃ τὴ σκάλα μ' ἕνα σωρὸ κουφέττα ριχμέν' ἀπὸ πάνω του.

Ἄ! Πόσο ὁ ἐρχομὸς τοῦ γαμπροῦ κἀμνει τὴν κόρη νὰ καρδιοχτυπᾷ καὶ νὰ χάνεται στὰ βᾶθη τῆς μαγεμένης μέθης καὶ τῆς χαρᾶς!

Καὶ μὲς' στὴ μέθη καὶ στὴ χαρὰ της ἐρχεται ἡ μάκνα καὶ ὁ ἀδερφός της καὶ τῆς λένε νᾶλλάξῃ γιὰ νῆβῃ νὰ κεράσῃ τὸ γαμπρὸ. Καὶ μὲ τρεμούλα καὶ γερὰ καρδιοχτύπια, γιὰτὶ παιδί πού δὲν τὸ ξέρει θὰ βγῇ νὰ τὸ κεράσῃ, σηκώνεται καὶ ντύνεται μὲ τὰ καλά της ρούχα, τὰ ρούχα της πού κρύβανε τοὺς πιὸ πανώριους πόθους — τὰ πιὸ γλυκὰ ὄνειρά της. Κι ἀπὲ πιάνοντας τὸν ἐτοιμασμένο δίσκο κατεβαίνει στὴ γωνιά, ροδοκόκκινη ἀπ' τὴ συγκίνηση καὶ ἀπ' τὴν ντροπὴ της, κερᾷ πρῶτα τοὺς συγγενεῖς τοῦ γαμπροῦ κ' ἔπειτα τὸ γαμπρὸ, πού μὲ περίεργο μάτι τὴν κοιτάζει ἀπ' τὴν κορφή ὡς τὰ νύχια.

Κ' ἔτσι μὲ κεράσματα καὶ ξανακεράσματα τῆς νύφης περνῶν τὰ μεσάνυχτα — τί παραδείσιες ὥρες — φωναζοῦν μιὰ καὶ ἄλλη μιὰ οἱ νυχτοξυπνήτες πετει-

νοὶ καὶ φεύγουν οἱ συγγενεῖς τοῦ γαμπροῦ ἀφίνοντας αὐτόνε στῆς νύφης τὸ σπῆτι.

Καὶ ξημερώνει τέλος ἡ ὄνειρεμένη μέρα, πού κἀθεται χαρούμενη ἡ νοικοκυροπούλα, πλέκει τὴν κάλτσα της — τὴν κάλτσα πού θὰ βάλῃ αὔριο γιὰ μπατουῦτζι στὴν κουμπάρα ἢ στὴν ἀντραδέρφη της — καὶ ἀκούει ἀπ' ἔδω καὶ ἀπ' ἐκεῖ τὶς γειτόνισσες νὰ τῆς λένε ἀκαλορρίζικες, κόρη, οἱ ἀρραβῶνες σου...

Κασιελλόριζο

ΠΕΤΡΟΣ ΦΙΛΙΑΣ

ΣΙΜΟΥΝ

Σὲ μάβρο σύγγεφο καβίλλα
Τραβοῦσα ἐπάνου πρὸς τ' ἀστέρια.
Τὰ ματωμένα μου τὰ χέρια
Νὰ γγίξουν θέλησαν τὸ φῶς!

Ὁμιέ, Ὁμιέ!

Πιτε θὰ φτάσω

Νὰ ξαποσιάσω;

Ἡ δίψα κἀγει μου τὸ λαούγγι

Καὶ τὴν καρδιά μου

Κἀτι σὰ φίδι κρὸ τὴ σφίγγι...

Ὁμιέ, Ὁμιέ!...

Ξίφρω τὸ σύγγεφο θεοπέβει

Καὶ μάβρη γίνομαι ψυχὴ του...

Στὴν Ἐρημο πέφτω μαζί του

Σιμούν — τοῦ θᾶναιου ἀδερφός.

ΝΙΚΟΣ ΚΑΡΒΟΥΝΗΣ

ΜΑΥΡΟΣ ΑΛΗΘΕΙΕΣ

Τ Ο Φ Λ Ω Ρ Ι

Ἐνα πουλί, ἕνα χαριτωμένο φλώρι, ἦρθε καὶ τρῶπωσε στὴ φουντωμένη φυλλωσιά μιᾶς δάφνης. Φρούφρρρ ἔκαμαν τὰ φύλλα τῆς δάφνης. Καὶ τὸ πουλί ἀποκρίθηκε: Μὴν ἀνησυχῆς κ' ἦρθα νὰ σοῦ τραγουδήσω, δάφνη. ἦρθα νὰ σοῦ ψάλω ὅ,τι ἀγνὸ καὶ θεῖο κρύβει ἡ μεγάλη μου καρδιά — εἶπε τὸ μικρὸ τὸ φλώρι. Ἐνα ἀεράκι φύσηξε στὰ φύλλα τῆς δάφνης. Φρούφρρρ. Δὲ σὲ πιστεύω, σὰ νὰ ἔλεγε ἡ δάφνη. Πολλά πουλιά, εἰδῶν εἰδῶν, ἐκρυψα ὡς τώρα στὴ φυλλωσιά μου, πολλὰ χἀδεψα, πολλὰ στεφάνωσα μὲ τὰ πράσινα φύλλα μου, μὰ... πὼς νὰ στὸ πῶ...τὰ περισσότερα ψεύτικα τραγοῦδια, ψεύτικες δοξαριὲς, προπονημένες μελωδίες. Φρούφρρρ. Τὸ φλώρι δὲ μι-

τὰ πρῶτα βήματά τους νὰ ξέρουνε μὲ τί τρόπο θὰ τέλειωνε καὶ γιὰ τοὺς δυὸ. Τὸ βράδι ἔπρεπε νὰ πᾶῃ ὁ Ἀντρέας στὴ Φιλαθροπικὴ Ἐταιρεία, ὕστερως ἀπὸ τὸ φαγί. Πῆγε κωρίς, γιὰ νὰ γυρίσῃ κωρίτερα. Ἐτυχε νᾶνταμωθῇ μὲ τὸν κ. Κλυζίου πού οἱ δουλειὲς του οἱ περισίσιες τὸν μπόδιζανε κιάλα; νῆρχεται στὴ συνελεψη κάθε δυὸ βδομάδες. Δὲν εἶχε ἀρχίσει ἀκόμα καὶ βρεθῆκανε μόνος ὁ Κλυζίου καὶ ὁ Ἀντρέας. Πιάσανε τὶς ἡμιλίες κοντὰ στὴν τζιμινέα καὶ τρίβανε τὰ χέρια τους ἀπὸ τὸ κρὸς πού ἔκανε ὄξω. Δὲν τοῦ ἔστρεψε πολὺ τοῦ Ἀντοῖα νὰ ξαναρχίσῃ μὲ τὸν Κλυζίου γιὰ τὴν Κατινούλα. Θυμότανε τὸν περασμένο τὸ χειμῶνα πού τὸν τρώμαξε ὁ φίλος του μὲ τὸ παραπάνω, κ' ἐμπλεξε τότες μὲ τὸν Ἀρτὸ πού μὲ τὰ πλυσιματα καὶ μὲ τὶς σόντες, μὲ τὸ νιτράτο καὶ τὰ διαφορὰ τὰ ὄξω ὁ θεὸς οἶδε τί κατᾶφερε καὶ δὲν κατᾶφερε. Δὲν μποροῦσε πάλε καὶ νὰ μὴν τοῦ φουσίξῃ λεξούλα, μιὰ καὶ τὴ νοιάστηκε μὲ τόση ἀφοσίωση καὶ ποτὲ του δὲ θέλησε, μήτε πέρσι μήτε γιὰ ὅσα γενήκανε κατόπι, κανένα εἶδος πλερωμὴ νὰ πάρῃ, ἀφοῦ εἶτανε, λείει, κοπέλλα φτωχή. Τιμοῦσε κιάλας ὁ Ἀντρέας τὴ μεγάλη μάθηση καὶ τὸν ἴσιο χαρακτήρα τοῦ Κλυζίου. Λοιπὸν ἔτσι, μὲ τὸ σκοπὸ νὰ πᾶ καὶ νὰ μὴν πᾶ τίποτα, βῶ-

της, νὰ πληροφορηθῇ γιὰ τὸν κ. Ρομπέρτη, γιὰ τὴν ἀξία καὶ τὴν γιαντροσύνη του.

— Ἀλήθεια, τὸν ἀντίσκοψε ὁ Κλυζίου, πὼς εἶναι ἡ καλὴ μας ἡ Κατινούλα, γιὰ τὴν Κατινούλα ὁ λόγος ὑποθέτω; Καὶ γι' ἀφτὴ φωτᾶ:».

Ῥώτησε φυσικὰ καὶ ὁ ἴδιος μισὸ ἀπὸ φιλία, μισὸ ἀπὸ ἐπιστημονικὴ περιέργεια. Ὅταν ἔμαθε πὼς τὸ διάφραγμα εἶχε τρυπηθῇ, σοῦφρωσε τὰ φρύδια του.

— Ἀὲ σὺ φέρνει νὰ μείνῃ ὡς εἶναι, τρυπημένο. Πάντα μέσα κάτι θὰ δουλέψῃ καὶ δὲ γίνεται σίγουρη δουλειά».

Σ' ἀφτό του τὸ λόγο ἀπάνω, μπῆκε ὁ πρόεδρος ἀνοιξε ἀμέσως ἡ συνελεψη, κ' ἔπαψε ἡ ἡμιλία. Μὰ τοῦ Ἀντρέα τοῦ κόλλησε ὁ λόγος γερὰ στὸ νοῦ, πρῶσμενε τὸ τέλος οἱ ἄμα σηκωθήκανε ὄλοι, ζύγωσε καὶ συνόδεψε ὡς τὸ σπῆτι του τὸν Κλυζίου, δεκαπέντε εἴκοσι λεπτὰ δρόμο. Ἦθελε καὶ ὁ γιαντρός νὰ ξεκαθαρίσῃ τὸ ζήτημα, γιὰτὶ σπάνιο, πολὺ σπάνιο τέτοιο πάθημα στὴ φύσκα καὶ δὲ σπάνι τὸ διάφραγμα μοναχὸ του. Ἐστάζε περπατώντας γιὰ τὰ καθέκαστα, πὼς βγῆκε στὴ μέση, τί ἀκολούθησε προτοῦ τὴν πιάσῃ ἀκράτεια, ποτὲ τὸ παρατήρησε ὁ Ἀντρέας πρῶτη φορά. Ἐβαλε καὶ ὁ Ἀντρέας σὲ κίνηση τὸ μνημονικὸ του, λίγο λίγο θυμότανε ὅσα τό-

τες τοῦ φανήκανε σκοῦρα μὲ τὰ ἱστορικὰ τοῦ χταποδιοῦ στὴν ἐξοχή, κ' ἕνα ἕνα τᾶλεγε τοῦ φίλου του.

— Ἄ νὰ μὴν ἀφιβάλλῃς, τοῦ κἀνει ὁ Κλυζίου μὲ κάποιον γλυκὸ χαμόγελο ἀθρώπου καὶ χειροῦργου πού εἶδε κάμποσα στὴ ζωὴ του, πού ἐτοιμος εἶναι νὰ συχωρέσῃ καὶ πολλὰ, νὰ μὴν ἀφιβάλλῃς πὼς τὸ διάφραγμα τὸ ξέσκισε μόνος καὶ μόνος ὁ Ἀρτὸς, ἐκεῖ πού τὴ χειρουργοῦσε γιὰ νὰ τῆς βγάλῃ τὸ χταπόδι. Μπορεῖ μάλιστα καὶ ποτὲ τῆς χταπόδι νὰ μὴν ἔκαμε.

Ὁ Ἀντρέας ἔφριξε:

— Μὰ πὼς εἶναι δυνατό; Θὰ τὸ βλεπε, θὰ τὸ καταλάβαινε ὁ Γκαρνιέρης σὰν ἦρθε καὶ κοίταξε τὴ φύσκα».

— Ἄ τὴν κοίταξε καλὰ;»

— Ἄ ἔτσι κ' ἔτσι. Κοίταξε ἀλλοῦ».

— Τοῦ εἶπες γιὰ τὴν ἀκράτεια;»

— Τοῦ εἶπα, βέβαια. Τὸν παρακαλέσαμε κιάλας μὲ τὴν Ἄννα».

— Καὶ τί ἀποκρίθηκε;»

— Ἄ κούνησε τὸ κεφάλι».

— Ἄ! τότες, φίλε μου, φανερὸ πὼς τοῦ ἔμολογήθηκε πρὶν ὁ Ἀρτὸς καὶ πὼς ὁ Γκαρνιέρης θέλησε νὰ ποσκεπᾶσῃ τὸ λάθος τοῦ μαθητῆ του, νὰ

λησε πιά, μὰ παραπονεμένο ἄρχισε νὰ τραγουδῆ. Καὶ σάπασε τότες ἡ δάφνη καὶ νέκρωσε τ' ἄγέρι καὶ στάθηκεν ἡ βάρβα καὶ βάρβαρη τοῦ τζιτζικα φωνῆ.

Ἡ ἄρμονία τοῦ σκοποῦ χύθηκε γύρω καὶ μάγεψε τὴ δάφνη καὶ χάιδεψε τ' ἄγέρι καὶ νίκησε τὴν παρατονία καὶ τὴν παραγή. Καὶ τραγουδοῦσε τὸ φλωρί... καὶ τραγουδοῦσε μὲ παθος τῆς Ἀγάπης τὸν ἀθάνατο ψαλμό. Κάθε στροφή καὶ στεναγμός, κάθε ἀντιστροφή καὶ δάκρυο. Ἐνας βάρβαρος μὲς' στὸ θολωμένο νερὸ ζούλεψε τὸ φλωρί. Τὸ ζούλεψε κι ὁ τζιτζικας καὶ κάτι τσιροπούλια τὸ ζούλεψαν κ' ἐκεῖνα. Καὶ τότες ἄρχισαν οἱ ἄγριες φωνές, τὰ λαρυγγίσματα τὰ ζεσκισμένα καὶ τάραξαν οἱ βάρβαρες φώδες τὴν ἄρμονία τοῦ σκοποῦ.

Τὸ φλωρί δὲ βάσταζε τὴν ἄγρια βεβήλωση καὶ πέταζε ψηλά. Στὴ θέση τοῦ πῆγε καὶ χώθηκε τὸ τσιροπούλι· ὁ τζιτζικας πῆγε καὶ κάθησε περήφανος στὸν κορμὸ τῆς δάφνης· ὁ βάρβαρος καταχάρηκε κι ἀπ' τὴν πολλὴ χαρὰ του κακάρησε δυνατὰ. Σὲ λίγο ἔκαμε κι ἓνα μακροβούτι στὰ θολωμένα τὰ νερά... Κάποιος, καθισμένος στὸν ἴσκιό τῆς δάφνης, τὰ εἶδε καὶ τᾶκουσεν ὅλα.

— Ποιὸς τάχα μπορεῖ νὰ διῆ καὶ ν' ἀκούσῃ τὸ μίλημα τῆς δάφνης, νὰ νοιώσῃ τὸ τραγοῦδι τοῦ πουλιοῦ ;...

Γύρισε δακρυσιμένος κι ἀκολούθησε μὲ τὸ βλέμμακ του τὸ φλωρί ψηλά, ὡς ὅτου χάθηκε στὰ αἰθήρια, κάτι συλλογίσθηκε καὶ πικραμένος μουρμουρίσε : *Μαῦρες ἀλήθειες !*

Βόσκορος. ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΕΛΤΑΣ

Ο.ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

Ὁ «Νουμάς» παύει προσωρινὰ γιὰ νὰ ἐκταχθῆ ὑπερ' ἀπὸ τέσσαρες βδομάδες, στὶς 5 τοῦ Τρυγητῆ. Ἔτσι ἐκκουράζονται ὅλοι, καὶ οἱ συνεργάτες μας καὶ οἱ ἀναγνώστες μας.

— Οἱ συντρομητάδες μας δὲν ἔχουνε νὰ χέσουν τίποτα, γιατί λογαριάζουμε, ἅμα ἐκναρχήσουμε, νὰ βγάλουμε μερικὰ φύλλα δωδεκασέλιδα, δημοσιεύοντας στὶς τέσσαρες παραπανιστές σελίδες συνέχεια τῆς «Ἀρρωστης Δούλας».

— Ἐπειδὴ ἔγινε κάποια ταχυδρομικὴ ἀταξία μὲ τὰ φύλλα ποὺ στέλναμε στὴν Πόλη, ἐκναστείλαμε τοὺς ἀριθμοὺς 244, 246, 248, 249 καὶ 250 καὶ οἱ φίλοι ποὺ κρατᾶνε σειρά μποροῦνε νὰν τοὺς ζητήσουνε στὸ Φωτιάδῃ τοῦ γιαιτροῦ (Aga Hamam, No 46, Péra).

— Τώρα κωνοιστήκανε τὰ πρῆματα καὶ τὸ φύλλο θὰ πηγαίνει ταχυτικὰ πιά στὴν Πόλη.

— Ὁ Φυτίλης τύπωνε σὲ ἄμωφο φυλλάδιο τώρα τελευταῖα τὶς «Παλιές Ἀμυρτίες» του, ποιήματα...στὴν ὁ-

μὴν τὸν βλάψῃ. Νὰ μοῦ τὴ φέρῃς καὶ τῆς τὸ ἐκναβάσουμε. Ἄφτὰ γίνονται κάθε μέρα».

Μόλις πρότεξο ὁ Ἀντρέας στὰ τελεφεταῖα λόγια τοῦ Κλυζιού, τὸν ἀποχαιρέτησε, φώναξε ἀμαξά, χύθηκε στάμαξι, γύρισε μανὶ μάνι, ἀνέθηκε στὴς Κατινούλας νὰ διῆ, τὴν εἶδε ποὺ κοιμότανε, ἤσυχά σε λιγάκι, κατέθηκε στὸ ἐργαστήρι του, ἀνοῖξε τὸ σερτάρι, τράβηξε ἀπὸ μέσα τὰ περσινὰ του σημειωματάκια, ἔβαξε, ἀντίγραψε, συνταίριαξε μερομηνίες. Ἦθελε ἀποδείξῃ ὁ κανονικός ὁ ἄθρωπος. Καὶ τὴ βρῆκε. Σωστά, σωστά ! Σωστά τοῦ τὰ ξήγητε ὁ Κλυζιού. Μάλιστα ! Τὴ δειφτέρα, δεκξῆ τοῦ Γεννάρη, τὸν περασμένο τὸ χειμῶνα, βγαίνει ὁ Ἀρτὸς τὸ χταπόδι Καὶ τί ὦρα ; Ἡ ὦρα ἔξῃ τὸ βράδι, πῆς τὴ νύχτα, δηλαδὴ μὲ τὸ φῶς τῆς λυμπας, χωρὶς νὰ τὴ χλωροφορμίσῃ. Νά, ἡ Ἄννα κι ὁ Ἀντρέας τὴ βροτούσανε τὴν καμμένη. γιὰ νὰ μὴ σκλέβῃ, ἐνὼ τὴν ἐλοφτε. Δὲν τοῦ ἔφτασε. Τὶς εἰκοσι τέσσαρες, τρίτη πρωΐ, δέφτερο κόψιμο καὶ πάντα νὰ τὴ βροστοῦνε ἡ Ἄννα κι ὁ Ἀντρέας. Τὴ δεφτέρα γριάντα, ὁ Ἀντρέας, ἀφοῦ μίλησε μὲ τὸν Ἀρτό. ἀφοῦ δοκιμάσανε τὸ ἓνα καὶ τὸ ἄλλο. ἀφοῦ καταλάβανε πῶς κάτι πρέπει νὰ κάμουνε, ὁ Ἀντρέας πάει κι ἀγο-

περκαθρεύουσιν, συντροφεύονται μὲ τὴν περίργη αὐτὴ σῆμείωση

«Ἐίχα κμαὶ ἐκταχθῆ σονέττ, κμαὶ κμαὶ ποιηματικὰ καὶ δηγηματὰ καὶ ἐνὰ δῆθεν μωλιστόρημα στὴν καθρέβουσα. Τὴ μὲ νὰ τὰ μαζέψω νὰ τὰ τυπώω, τὴν ἄλλη νὰ τὰ διορθώω, ἔρχομαι νὰ κίτάνουμαι κίτῳ τὴν ομορρί τῆς δηλοικητήκα; καὶ τὴ νεκρὴ τῆς καθρέβουσαι; καὶ νὰ τὰ συχθῶ ἴδω; πῶς; Κρίματτε; ! Κίπου κάτου καὶ στίχοι ἄμορφοι. Μὰ τῆζῃ, ζωντανάξ, δύνανται — τίποτα ! Ἴτελο; ἀπορίσῃ καὶ τὰ ἔξοικα

Ἀφτὰ τὰ δώδεκα σονέττ τὰ τυπῶνω γιὰ ἐνθύμηση τῆς ἀμαρτωλῆς εαίνης; καθρεπτικῆς ἐποχῆς.

Εἶναι ἀπὸ τὰ καλύτερα ποῦγραφα στὴν καθρέβουσα.

Πίση εἰσινεκαὶ τοῦ 1ῆν 1907»

— Τώρα ποὺ διχάζεστε τὴ σῆμείωση, μπορεῖτε νὰ κολογιώσετε κ' ἓνα σονέττ τοῦ

«Τὴν νύκτα εἰς τὸ δάτος τῶν πιτύων εἰς δαίπνον μὲ ἐκίλεσε τὸ φῆμα; εἰς τῆφου μοι περῆθετο τὸ χίμαξ ἐδέσκατὰ ὀστέων καὶ σερκίων.

Καὶ εἶτε—Λίβε, πικητὶ, τὸ πύον καὶ φάγε ἐγκασίου μίνα κλῆμα. Θεσπίσιον νὰ ψιλλῆς θῆλεις ἄσμα; εἰς τοῦτο πῆς κίμαξ τὸ κρανίον.

Ἴδου νερροὶ καλοὶ καὶ σπλῆν ἕδετα, γλυκεῖα γλῶσσα. τουργερά καρδίκα, τὰ χεῖλη καὶ τὰ ὄμματα τὶγαπητῆ σου...

Κορίσθητε, μεθύσθητε, κοιμήτου ! ... Ὁ τάφο; οὐτός εἶναι ἡ ζωὴ σου; αὐτὰ εἶναι οἱ σῆρκας τὰ ὀστέ σου !...»

— Πρέπει νὰν τὸ μολογήτετε πῶς οἱ στίχοι τοῦ Φωτίλη εἶναι ὠραϊότεροι ἀπὸ τοὺς στίχους τοῦ Κλέωνα τοῦ Ραγκαβῆ Καλύτερα ὅμως νὰν τὰ ἔξοικε κι αὐτὶ. Ἐπει τὴ θυσία τοῦ θῆτανε πῶς κλοσχευόμενη στὶς Μούσαις.

— Ὅρτετε καὶ μὲ ἐκλογικὴ ἐκνοθηγερεξῆ ὁ Δημοτικὸς Σύμβουλος Ὁριγῶνη τῆς περσινῆς τῶν ἐκλογῶν γράφει πάντα τῆνομά του μὲ ὦ. δηλ. Ὁριγῶνης γιὰ νῆραται ἡ κίλη του τελευταῖα στὴ σειρά γιὰ τοὺς λόγους ποὺ ὅλοι τοὺς ἔξοικουμα.

— Ὅταν εἶναι πολλὲς κίλες, στὶς τελευταῖες κουράζεται πιά ὁ ἐκλογέας καὶ δὲν ψηφίζει; καὶ ἀνεὶ αὐτός, ψηφίζου οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ κίθε ὑποψήφιου, ρῆχοντας ὅλους τοὺς ψήφους στὸ ἄλαιο.

— Ὁ Ὁριγῶνης νὰν τὸ δαίτε θὰ βγαί πῆλι ἀπὸ τοὺς πρώτους καὶ τοῦτο θαν τὸ χρωστάει σ' ἓνα ὦ πῶναι καὶ ὁ καλύτερος κοματάρχης του.

Ο ΙΔΙΟΣ

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. Ν. Βελ. Γιατί δὲ μᾶς τὸ στέλνετε ἀλάκιστο; Ἔτσι θὰ κμαρῆσουμε νὰ κρίνουμε καλύτερα.—κ. St. Louis. Ἄνῆχη νὰ μῆθουμε πρώτα τῆνομά σου.—κ. E. St. Για τὸ «Δωδεκάλωγο τοῦ Γυφτοῦ» θὰ γριψεὶ ὁ Ἐρμῶνας. Μπορεῖ νᾶργῆσει λίγο ἀκόμα, μὰ δὲ βλάψεται.

ραξεὶ σὲ εἰδικὸ μαγαζὶ κάποιον ἀντικείμενον ποὺ χρησιμεύει μόνο καὶ μόνο γιὰ τέτοιες ἀκράτειες καὶ ποὺ δὲν τὸ χρειάστηκε ποτε τῆς ὡς τὰ τότες ἡ Κατινούλα. Ἐξ πῆ πῶς ὡ; τὰ τότες, ὡ; τὸ χειροῦργημα ἐκεῖνο, ἀκράτεια δὲν εἶχε. Ὅρτετε λοιπὸν κ' ἡ ἀπόδειξη ποὺ γύριβε, τρανή ! Ὁ ἀτυνεϊδῆτος ! Ὁ φέρτης ! Ὁ ὑποκριτής ! Καὶ τὴ σόντα, παρκαλῶ, γιατί νὰ τῆς τὴν καθῆση προφασίζοντας χίλιες δυὸ ἀσύστατες ἀνοησίες ; Γιατί φεβῆθηκε ὁ ἀθεόφοβος καμὶ φλόγωστη, ἅμα ἐνοιώπει τί κατᾶφερε καὶ θῆλεις νὰ ποτταρεψῆ τὸ δέριμα τὸ τρυφερό, τὸ πονεμένο μῆπως; καὶ σταξῆ ἀπκνω του φρακκῆ ! Ὁ κμακκαλαρῆ ! Βεβῆκα, μπορεῖ καὶ τοῦ πῶς πιδέξῃου χειροῦργου τὸ χεῖρ νὰ γλιστρήσῃ. Μὰ δὲν τὸ λῆς; Δὲν ἐρχεται νὰ βουήσῃς ἐνὰ ἤλερτο; Νὰ σκεφτοῦμα τουλαχιστο γιὰ τὰ μέτα, νὰ διορθώτομε τὸ κακό; Τίποτα. Σωπαίνει καὶ σωπαίνει καὶ σωπαίνει Βλυβῆθηκε μονομῆς; καὶ σοῦ ξεφουρνίζει παραμύθια, ἐπειδὴ γιὰ τῆς δὲν εἶσαι καὶ δὲν ξέρεις. Ἄνῆ, ὁ ἄλλος μὲ τᾶσπρα του τὰ μαλλιά, μὲ τὰ μαῦρα του τὰ ρούχα, μὲ τὴ μούρη του τὴ σπορολογιῶτατη, ὁ παινεμένος ὁ δακακαλος τοῦ Ἀρτοῦ, ποὺ νὰ τὸν χαιρέται τὸ μαθητῆ του, ὁ Γκαρνιέρης σωπαίνει κι ἀφτός, γιὰ νὰ

ΣΤΟΥ «ΝΟΥΜΑ»

τὸ γραφεῖο καὶ σὲ βιβλιοπωλεῖο τοῦ Σακέτου (ὁδὸς Σταδίου, ἀντίκρυ στὴ Πικυλῆ), πουλοῦνται ΜΙΑ ΔΡΑΧΜΗ τὸ ἓνα καὶ 1,25 φρ. γρ. γιὰ τὸ ἐξωτερικὸ, τὰκόλουθα βιβλία : τοῦ ΓΥΧΑΡΗ «Τὸνερο τοῦ Γιαννίρη» — τοῦ ΠΑΛΛΗ «Ἴλιος καὶ Φαργαρι» — τοῦ ΦΙΛΤΙΑΔΗ «Τὸ γλωσσικὸ ζήτημα καὶ ἡ Ἐκπαδευτικὴ μᾶς ἀναγέννηση» — τοῦ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗ «Ἱστορία τῆς Ρωμοισούνης», «Μαζώχτρα καὶ Βρουκολακας» καὶ «Νησιώτικες Ἱστορίες» — τοῦ Δ. ΤΑΝΤΑΛΙΑΔΗ «Ὁ σκίος μου» — τοῦ Χ. ΑΝΤΡΕΑΔΗ «Ὁ Μέγ' Ἀλέξανδρος» — τοῦ ΠΑΝΤΕΑΗ ΧΟΡΝ «τὸ Ἀναγέφυρο» (δρῆμα — τοῦ ΠΑΠΑ ΣΤΑΥΡΟΥ «Φρησκία καὶ Πατρίδα» — τοῦ ΣΤΕΦ. ΡΑΜΑ «Τὰ Παλιὰ καὶ τὰ Καινοῦρα» — τοῦ Γ. ΑΒΑΖΟΥ «Ἡ ματῆ» — τοῦ Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ «Ζωντανὸ καὶ πεθαμένο» καὶ «Ὁ Ἄσματος» (δράματα) — τοῦ ΔΟΥΓΟΥ «Δάφνης καὶ Χλόη» (μεταφρ. Βουτιερῆ) — τοῦ ΕΥΡΥΠΠΙΔΗ «Ἡ Μῦθος» (μεταφρ. Περγαλιτῆ) — τοῦ ΣΟΦΟΚΛΗ «Ὁ Αἴας» (μεταφρ. Ζήσιμου Σιδερά).

Ἡ ἸΜΙΑΔΑ μεταφρασμένη ἀπὸ τὸν Ἄλεξ. Πάλλη. δρ. 2 καὶ φρ. γρ. 2 1/2 γιὰ τὸ ἐξωτερικὸ.

Ὁ ΑΘΡῶΠΙΝΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ τῆς κ. Ἀλεξάντρας Παπαδόσκου, χρυσόδεμένος, δρ. 1 1/2 καὶ φρ. γρ. 2 γιὰ τὸ ἐξωτερικὸ

Τοῦ ΚΩΣΤΗ ΠΑΛΑΜΑ «Ἰαμβοὶ καὶ Ἀνάπαιστοι» — «Τρισσύγενη» — «Γράμματα» — «Ἀσάλευτη Ζωή», 6 δρ. ἀντὶς 12 ποὺ πουλοῦνται στὰ βιβλιοπωλεῖα. Γιὰ τὶς ἐπαρχίες 6,50 καὶ γιὰ τὸ Ἐξωτερικὸ 7 φρ. γρ. δίχως ἄλλο ἐξόδο γιὰ τὰ ταχυδρομικά

Τοῦ ἸΔΑ «Μαρτύρων καὶ ἠρώων αἵμα.» δρ. 2.

Τοῦ Γ. ΜΑΡΚΕΤΗ Πλουτολογία (Δρ. 1) Κριτικὴ τοῦ ἔτελου λογισμοῦ τοῦ Κάντ (δρ. 1) — Τὸ δακτυλογικὸ ζήτημα στὴν Ἀγγλία (ἀεφτὰ 50).

Τῆς κ. ΕΙΡΗΝΗΣ ΔΕΝΤΡΙΝΟΥ Ἄπὸ τὸν κόσμον τοῦ σαλονιῦ καὶ οἱ διὸ θάνατοι δρ. 3

Τοῦ ΠΑΠΑ ΒΟΥΤΙΕΡΙΑΔΗ Ὁ Προσκυνητής δρ. 1

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Ἐντοκοὶ καταθέσεις

Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα δέχεται ἐντόκους καταθέσεις εἰς τραπεζικὰ γρηματικὰ καὶ εἰς χρυσόν, ἔτι εἰς φράγκα καὶ λίρας στεργίνας; ἀποδοτίας εἰς ὠρσιμένην προθεσίαν ἢ διαρκεῖς.

Αἱ εἰς χρυσόν καταθέσεις καὶ οἱ τόκοι αὐτῶν πληρώνονται εἰς τὸ αὐτὸ νόμισμα, εἰς δ ἐγένετο ἡ κατάθεσις εἰς χρυσόν ἢ δι' ἐπιταγῆς ὀψεως (chèque) ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ κτ' ἐπιλογῆν τοῦ ὁμολογιούχου.

Τὸ κεφάλαιον κτ' οἱ τόκοι τῶν ὁμολογιῶν πληρώνονται ἐν τῷ Κεντρικῷ Καταστήματι καὶ τῇ αἰτήσῃ τοῦ καταθέτου ἐν τοῖς Ὑποκαταστήμασι τῆς Τραπεζῆς.

Τόκοι τῶν καταθέσεων.

1 1)2	τοῖς	οἱ	κατ'	ἔτος	διὰ	καταθέσεις	6	μην.
							1	ἔτ.
2 1)2								2 ἔτ.
3								4 ἔτ.
4								5 ἔτ.

Αἱ ὁμολογίαι τῶν ἐντόκων καταθέσεων ἐκδίδονται κατ' ἐκλογῆν τοῦ καταθέτου ὀνομαστικὰ ἢ ἀνόνομοι.

μὴ βλάψῃ, λέει, τὸ μαθητοῦδι του. Κι ἄς βλάψῃ τὴν ἔρωτητη ! Μπᾶ, καὶ τί περᾶζει; Ὁμῶνες, θύμωνε ὁ Ἀντρέας. Ἀτξῆξ ὁ θυμός, μὰ ποῦ ἡ μάννα τῆς εἶναι ἄλλη ἀταξία. Κι δὲν τὸ φανταζότανε, ποῦ νὰ πῆς, πῶς συνέθηκε τίποτις ἀταχτο; δική του φαντασία δὲν εἶτανε ἡ ἀλήθεια. Στὸ ἐργαστήρι του, τὴ νύχτα, πηχινωερχότανε ἀπὸ τὴ μὲ στὴν ἄλλη ἔκρη γλιγορέθανε τὰ βήματά του, χτυπούσανε τὰ πόδια του τὸ χαλί, σήκωνε τὰ χεῖρα. φώναζε δυνατὰ δυνατὰ κι ὁ ἴδιος ἀπορούσε μὲ τᾶγρια τὰ λόγια ποὺ τοῦ βγαίνανε ἀπὸ τὸ στόμα, μὲ τοὺς κόκκινους λογισμούς ποὺ τοῦ παραδέρνανε τὰ μυκλά. Τὶ νὰ τοῦ κάλῃ τέτοιου φονῆ; Τὸ αἶμα του νὰ δῆ, ὅπως ἔχρεσε κι αὐτός τὸ αἶμα τῆς Κατινούλας. Τὸ περῆ του νὰ τοῦ κόβῃ ὅπως ἔκοψε τῆς Κατινούλας. Ἀπὸ τὸν πονο τοῦ ὁ ἀδιάντροπος νὰ νοιώσῃ τὸν πονο ποὺ ἔσπειρε τὸ σιδερό του. Εἰδέμη, πῶς θὰ καταλάβῃ; Πῶς θὰ βλασπέσῃ στὸν κόσμον ἢ τᾶξῃ, ἄ δὲν τὸ δοκιμασῆς στὸν ἑαφτό σου, ἀν κατᾶσρακά σου δὲν τὸ δοκιμασῆς τί σοῦ κοστίζει, τί κοστίζει στους ἄλλους νὰ κατᾶστ. ἔφης καὶ νὰ χλινῆς; Πρέπει νὰ σὲ σουβλίση καὶ σίνα, πρέπει νὰ τρομάξῃς, πρέπει νὰ τσιριξῆς, θαρῶντας πῶς χάνεσαι καὶ νὰ χαθῆς. Θυμότανε συνμα καὶ τὸ ὕψος ἐκεῖνο τοῦ σιχαμένου, τὸν τρόπο του τὸν πηδηχτό, μὲ τὸ μπόι του ἐκεῖνο τὸ τζουτζεδικο. (ἀκολουθεῖ)